Poročilo Društva za izobraževanje za tretje življenjsko obdobje za leto 2013

Animator - srce študijske skupine:
usposabljanje za vlogo animatorja v študijski skupini
na univerzi za tretje življenjsko obdobje

Ljubljana, februar 2014

Kazalo vsebine

1. POSLANSTVO IN ORGANIZIRANOST DRUŠTVA.....3

2. SEKCIJA »UNIVERZA ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE V LJUBLJANI« 5

2.1 IZOBRAŽEVANJE STAREJŠIH V ŠTUDIJSKIH KROŽKIH IN ŠTUDIJSKIH SKUPINAH 5

2.2 STRUKTURA UDELEŽENCEV IZOBRAŽEVANJA NA UTŽO V LJUBLJANI V ŠTUDIJSKEM LETU 2013/2014 9

2.3 PREGLED DOGODKOV IN DELOVANJA UTŽO V JAVNOSTI TER SODELOVANJA Z DRUGIMI ORGANIZACIJAMI 13

3. SEKCIJA »SLOVENSKA UNIVERZA ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE«..... 28

3.1 PROJEKT »SLOVENSKA MREŽA ORGANIZACIJ IZOBRAŽEVANJA STAREJŠIH«.....30

3.2 PROJEKT »USPOSABLJANJE MENTORJEV V IZOBRAŽEVANJU STAREJŠIH«.....33

3.3. 2. MEDNARODNI FESTIVAL ZNANJA IN KULTURE.....35

STAREJŠIH 35

5. DRUGE DEJAVNOSTI DRUŠTVA 39

5.1 ZNAŠ, NAUČI DRUGEGA: PROSTOVOLJSKO UČENJE RAČUNALNIŠTVA V DVOJICAH 39

5.2 SPECIALNA KNJIŽNICA.....40

5.3 MENTORSTVO ŠTUDENTOM 43

5.4 SODELOVANJE Z DRUGIMI ORGANIZACIJAMI 45

5.5 JAVNA KAMPANJA 47

6. MEDNARODNI PROJEKTI DRUŠTVA 58

6.1 PERSONAL TOWNTOURS – Z MENOJ PO MOJEM MESTU 58

6.2 CINAGE – EVROPSKI FILM ZA DEJAVNO STARANJE 59

6.3 FORAGE 60

6.4 ECIL: Evropsko spričevalo medgeneracijskega učenja 60

6.5 EMIL: Evropska mreža za medgeneracijsko učenje 62

7 FINANČNO POROČILO ZA LETO 2013 63

8 PRILOGE 64

8.1 PRILOGA 1: IZOBRAŽEVALNI PROGRAMI, SKUPINE, ŠTEVILO IN UDELEŽBA SLUŠATELJEV V ŠTUDIJSKIH LETIH 2011/2012, 2012/2013 in 2013/2014 64

8.2 PRILOGA 2: MENTORJI UTŽO LJUBLJANA V LETU 2013 67

8.3 PRILOGA 3: MREŽA SLOVENSKA UNIVERZA ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE 74

8.4 PRILOGA 4: ORGANI DRUŠTVA 80

8.5 PRILOGA 5: ZAPOSLENI IN ZUNANJI SODELAVCI V LETU 2013 81

1. POSLANSTVO IN ORGANIZIRANOST DRUŠTVA

Poslanstvo društva

Univerza za tretje življenjsko obdobje je bila ustanovljena leta 1986 kot nevladna, nepridobitna, prostovoljska organizacija, ki deluje na lokalni, nacionalni in mednarodni ravni. Prvi eksperimentalni izobraževalni program za starejše iz francoščine je stekel leta 1984 pod mentorstvom Dušane Findeisen. Od leta 1998 deluje kot samostojno *Društvo za izobraževanje za tretje življenjsko obdobje*. V tridesetih letih delovanja smo razvili vseslovensko mrežo univerz za tretje življenjsko obdobje, ki zmanjšujejo neenakosti v dostopu do izobraževanja in širijo znanje ter kulturo starejših.

Univerza za tretje življenjsko obdobje deluje v korist starejših v pokoju, starejših, ki se pripravljajo na upokojitev, dolgotrajno brezposelnih starejših, starejših, ki so invalidsko upokojeni ali pa so na dolgotrajni zdravstveni ali psiho-socialni rehabilitaciji in starejših, ki se želijo obdržati na trgu dela ali se nanj vrniti.

V ta namen Univerza omogoča starejšim »izobraževanje kot način življenja« in tudi kot pot do organiziranega prostovoljnega delovanja v svojem okolju. Poleg izobraževanja, ki je njena primarna dejavnost, deluje Univerza tudi v širši javnosti in izvaja obširno javno kampanjo za razumevanje položaja starejših v družbi in krepitev njihove družbene vrednosti. Ima status društva, ki deluje v javnem interesu na področju izobraževanja, kar izkazuje in potrjuje vrednost njenega delovanja v javno dobro.

Študijske skupine na Univerzi za tretje življenjsko obdobje delujejo samostojno na temelju osnovnih načelih samoorganizacije in prostovoljskega delovanja članov študijske skupine. Delovanje izobraževalnih skupin je vidno v lokalni skupnosti, ki jo skupine pomagajo oblikovati in ustvarjati z razstavami, koncerti, študijami, raziskovanji, razvojem novih dejavnosti v dobro lokalne skupnosti, s prostovoljstvom v javnih in drugih ustanovah ali s prostovoljstvom starejših za starejše.

Izobraževanje na Univerzi za tretje življenjsko obdobje ni namenjeno zgolj prenašanju znanja, marveč je osredotočeno na širše učinke učenja. Spodbuja recipročno učenje, soustvarjanje novega znanja, predvsem pa je izobraževanje namenjeno boljšanju življenja starejših, življenja njihove izobraževalne skupine, lokalne skupnosti in drugih skupnosti, ki jim starejši pripadajo. Poleg tega UTŽO nudi tudi organizirano psihološko in socialno svetovanje posameznikom in skupinam.

Osnovni cilji delovanja društva:

- vključiti starejše v družbo, povečati njihovo sodelovanje v družbenem in ekonomskem razvoju;
- spodbujati, razvijati, raziskovati in predvsem omogočati: izobraževanje starejših kot način bivanja in krepitev družbenih vezi, izobraževanje starejših za osebnostni razvoj - izobraževanje starejših za boljšanje njihovih socialnih vlog za povratek na trg dela in za prostovoljno sodelovanje v družbenem in gospodarskem razvoju;
- izvajati izobraževanje starejših odraslih;
- usposabljati mentorje in druge strokovnjake za razumevanje starejših in delo z njimi;
- raziskovati izobraževanje starejših, osebne in družbene posledice izobraževanja in izsledke širiti v strokovno in splošno javnost;
- nuditi svetovalno pomoč na lokalni, nacionalni in internacionalni ravni in
- voditi javno kampanjo za spreminjanje položaja starejših in za sožitje med rodovi.

Organiziranost društva

Za doseganje svojega poslanstva ima društvo tri sekcije: (1) Univerza za tretje življenjsko obdobje v Ljubljani; (2) Slovenska univerza za tretje življenjsko obdobje; (3) Inštitut za raziskovanje in razvoj izobraževanja. Delo vseh treh sekcij je med seboj tesno povezano in prepleteno. Vsebina dela posamezne sekcije dopolnjuje vsebino in cilje drugih dveh sekcij.

2. SEKCIJA »UNIVERZA ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE V LJUBLJANI«

2.1 IZOBRAŽEVANJE STAREJŠIH V ŠTUDIJSKIH KROŽKIH IN ŠTUDIJSKIH SKUPINAH

Sekcija je sestavljena iz študijskih skupin, študijskih krožkov in drugih samo-organiziranih skupin starejših, ki temeljijo na načelih prostovoljstva, proste izbire, vzajemnosti, medsebojne pomoči, izmenjavi znanja, izkušenj in kulture med člani skupine in pod vodstvom usposobljenega mentorja. S svojim prostovoljnim delovanjem in podpornimi članarinami slušatelji, animatorji in prostovoljci Univerze za tretje življenjsko obdobje prispevajo k uresničevanju programa svoje skupine, sekcije Univerza za tretje življenjsko obdobje kot tudi Društva v celoti. Sekcijo vodi Alijana Šantej; v letu 2013 ob sodelovanju strokovnih sodelavcev Maše Bizovičar (do septembra 2013), Maje Vodopivec (od oktobra 2013), Alenke Gabriele Čeh, Mete Žgur in Roberta Mlakarja.

Temeljna dejavnost te sekcije je izobraževanje in spodbujanje kulture starejših, predvsem izobraževanje za osebnostno rast, prostovoljno delo in socialno integracijo starejših.

Načrtovanje, priprava, svetovanje, izvedba in evalvacija delovanja študijskih skupin in krožkov zahtevajo obsežno strokovno in administrativno delo. V obdobju vpisov in pri večjih dogodkih se v delo vključujejo tudi slušatelji prostovoljci (osnovne informacije ob vpisih, prvi stiki z obiskovalci, pomoč pri administrativnih delih ipd.). Slušatelji prostovoljci sodelujejo tudi na raznih javnih dogodkih Univerze, kjer sami predstavljajo svojo ustanovo.

Na sedežu društva poteka vsakodnevno delo kot je svetovanje in vodenje prostovoljnih animatorjev za delo v študijskih skupinah, svetovanje pri vpisih, spremljanje skupin in mentorjev pri delu, individualno svetovanje mentorjem in animatorjem, evidentiranje prostih mest v študijskih skupinah in sprotno zapolnjevanje prostih mest, oblikovanje in vodenje baz podatkov, redni mesečni obračuni, priprava in obdelava statističnih podatkov ipd.

Pomemben del našega dela je tudi vzdrževanje osebnih stikov z že vključenimi uporabniki (svetovanje pri premestitvi v drugo skupino, posredovanje in pomoč v primeru bolezni, svetovanje glede medsebojnih odnosov v skupini itd.).

Redni letni program v študijskih skupinah teče strnjeno osem mesecev (od oktobra do konca maja v okviru študijskega leta), ostale štiri mesece pa v pretežno samo-organiziranih oblikah starejših. Slušatelji različne izobraževalne dejavnosti po našem modelu organizirajo tudi sami in/ali pod vodstvom ustrezno izobraženega mentorja.

Poleg rednega programa teče še obilica razvojnih, podpornih in spremljevalnih aktivnosti: administrativna in tehnična podpora programu, javna kampanja, organizirani programi prostovoljnega dela, študijske izmenjave, javne predstavitve učnih izdelkov slušateljev, sodelovanje na drugih javnih dogodkih, sodelovanje z drugimi strokovnimi ustanovami, publiciranje, izobraževanje mentorjev, vodenje in mentorstvo študentov na študijski praksi, delavnice za animatorje, evalvacija programa itd.

Mestna občina Ljubljana, Oddelek za izobraževanje, je v letu 2013 financirala šest izobraževalnih programov: (1) Pametno z denarjem – moje finance v tretjem življenjskem obdobju, (2) Starejši študenti – ambasadorji Wikipedije, (3) Zgodbe Ljubljančanov in njihovega mesta, (4) Mediacija – ustvarjalna pot reševanja sporov, (5) Slovenski prostor skozi zgodovino in (6) Ljubljana – moje mesto, moj življenjski prostor. Vseh šest programov je obiskovalo 135 slušateljev, skupno število izvedenih pedagoških ur je 254. Sofinanciranje programov je potekalo v obdobju januar – maj 2013.

Pomemben segment dela v septembru so dogovori z najemodajalci, sklepanje najemnih pogodb za novo študijsko leto, pogajanja glede višine uporabnine, urejanje osnovne opreme prostorov, možnosti uporabe učnih pripomočkov, urejanje in usklajevanje urnikov itd.

Po uvodnih skupnih razgovorih za izbor novih mentorjev v maju in juniju smo stopili v posamezne dogovore z vsakim novim mentorjem posebej: glede vsebine izobraževalnega programa, lokacije, urnika, velikosti skupine, metod dela itd.

Skozi poletje smo pripravili gradivo za animatorje študijskih skupin, ki jih potrebujejo pri svojem delu: pravilnike, obrazce, navodila, položnice, koledar študijskega leta itd.

Prvo polovico septembra smo namenili vpisu, drugo polovico meseca pa osebnemu stiku z animatorji obstoječih skupin, ki so v tem obdobju prihajali po gradivo na sedež UTŽO. Vzporedno so tudi v drugi polovici septembra še naprej potekali vpisi v novo študijsko leto. Izbrane študijske skupine, ki se niso zapolnile z vpisi v septembru, smo s ciljno animacijo oblikovali v novembru in decembru (Kultura obnašanja, Matematika kot del kulture in zgodovine človeka, Angleščina, Španščina itd.).

V prvem tednu oktobra in delno še v drugem tednu oktobra smo uvedli v delo 39 novih študijskih skupin. Za nove skupine pripravimo mape z vsem potrebnim gradivom (seznami članov, obrazci, pravilniki, položnice itd.), ki jih izročimo novo izbranim animatorjem novih skupin na prvem uvodnem srečanju. Na uvodnem srečanju s člani novih skupin smo izvedli poglobljeno predstavitev poslanstva, osnovnih pravil in načel delovanja starejših na Univerzi za tretje življenjsko obdobje, t.j. načel samoorganizacije in prostovoljnega delovanja članov skupine.

V nadaljevanju (v oktobru in delno še novembru) smo zapolnjevali prosta mesta v skupinah z osebami s čakalnih list in osebami, ki so še prihajale na sedež Univerze za vpis. V tem obdobju se je izjemno zgostilo število telefonskih klicev (podajanje osnovnih informacij, informacij o programih, možnostih vpisov, prostih mestih, informacij o urnikih, svetovalni razgovori z animatorji, mentorji ipd.).

V obdobju priprav na vpise in v času izvedbe vpisov se v delo na sedežu aktivno vključujejo tudi slušatelji prostovoljci, ki sprejemajo nove slušatelje, jim nudijo osnovne informacije »iz prve roke« in so tudi nam zaposlenim v dragoceno oporo v najbolj obremenjenem obdobju v letu. Delo prostovoljcev je pretežno informativno-svetovalne narave.

V obdobju vpisov (septembra in oktobra 2013) se je vpisalo skupno 893 slušateljev (lansko leto v enakem obdobju 957), od tega 378 novih (lansko leto v enakem obdobju 427).

Največ vpisov v študijsko leto 2013/2014 je bilo:

- skupaj v vse jezikovne skupine 25,6 %, (od tega največ v angleščino: 10 %)
- geografijo 10 %,
- zgodovino 9,2 %,
- računalništvo 9 %,
- umetnostno zgodovino 8,2 %,
- drugo 38 % (glasba, hortikultura, slikarstvo, naravno vrtnarjenje ...)

Število slušateljev konec decembra 2013 je bilo 3267 (lansko leto 3366), ki so zasedali 4615 študijskih mest (lansko leto 4743 študijskih mest).

Število slušateljev je v primerjavi s preteklim študijskim letom nižje za 99 slušateljev (3 %), kar kaže na rahel upad števila slušateljev, vendar ne toliko na upad vpisov kot na zmanjšanje števila dolgoletnih slušateljev.

Udeležba slušateljev po študijskih mestih se je od preteklega leta do leta 2013 zmanjšala za 128 študijskih mest oziroma za 2,7 %.

Tabela in graf 1: udeležba slušateljev po študijskih mestih

	Leto 2010	**Leto 2011**	**Leto 2012**	**Leto 2013**
Udeležba slušateljev po študijskih mestih	4727	4739	4743	4615
INDEKS*	100	100	100	98

* Leto 2010 je indeks 100.

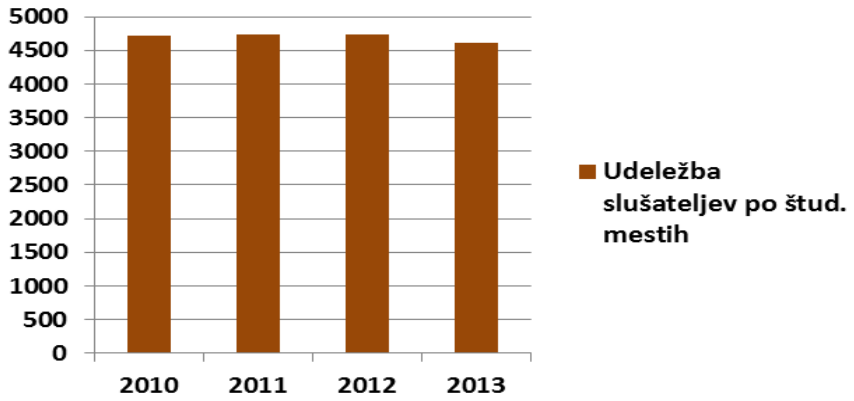

Razlogi za zmanjšanje števila slušateljev, števila študijskih skupin ali izpis so različni:

(1) skupine z več leti delovanja (deset, petnajst let ali tudi več) se skozi leta številčno zmanjšajo, kar je naraven proces,

(2) sprememba urnika in/ali lokacije delovanja skupine (nujna zaradi drugih obveznosti mentorja ali oblikovanja urnika)

(3) nekatere študijske skupine po vnaprej predvideni časovni omejitvi programa po letu ali dveh zaključijo z delovanjem,

(4) izpis zaradi bolezni,

(5) izpis zaradi varovanja vnukov in druge spremenjene življenjske okoliščine

(6) nekateri novi programi ne zaživijo - ni dovolj zanimanja pri vpisih ali se pričakovanja vpisanih slušateljev razlikujejo od vsebine programa.

2.2 STRUKTURA UDELEŽENCEV IZOBRAŽEVANJA NA UTŽO V LJUBLJANI V ŠTUDIJSKEM LETU 2013/2014

Tabela in graf 2: UDELEŽENCI PO SPOLU

SPOL	ŠTEVILO	ODSTOTEK
ŽENSKE	2852	87,3
MOŠKI	415	12,7
SKUPAJ	**3267**	**100,0**

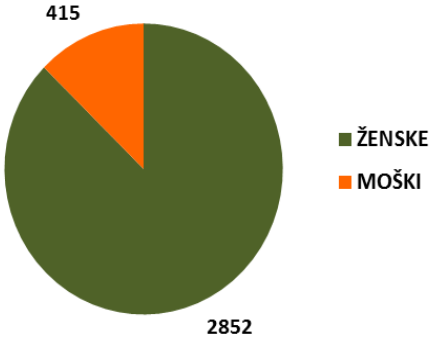

Tabela in graf 3: UDELEŽENCI PO STAROSTI

STAROST	ŠTEVILO	ODSTOTEK
DO 53 LET	23	0,7
54 DO 60 LET	403	12,4
61 DO 65 LET	921	28,3
66 DO 70 LET	762	23,3
71 DO 80 LET	994	30,4
81 DO 90 LET	162	4,9
NAD 90 LET	2	0,0
SKUPAJ	**3267**	**100,0**

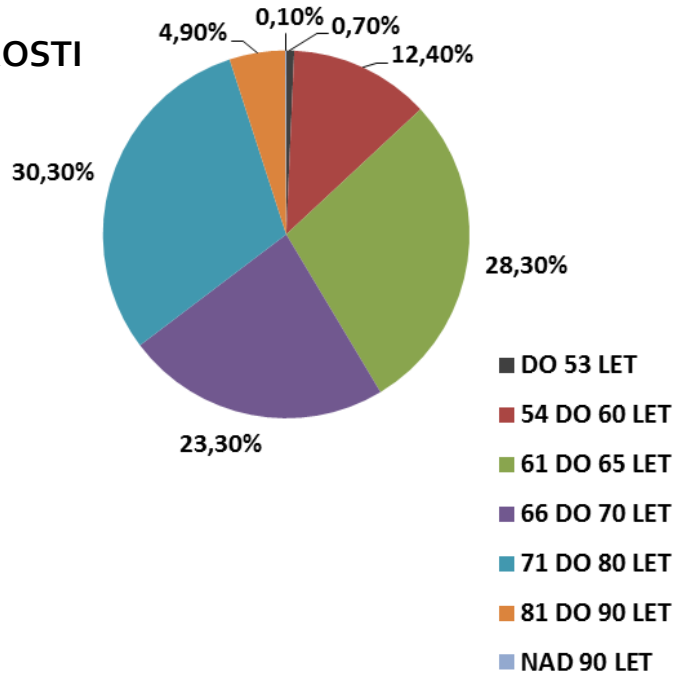

Tabela in graf 4: UDELEŽENCI PO IZOBRAZBI

IZOBRAZBA	ŠTEVILO	ODSTOTEK
OSNOVNA ŠOLA	9	0,3
2- IN 3-LETNA POKLICNA ŠOLA	57	1,7
SREDNJA	1056	32,3
VIŠJA	747	22,9
VISOKA	1208	37,0
MAGISTERIJ	108	3,3
DOKTORAT	82	2,5
SKUPAJ	**3267**	**100,0**

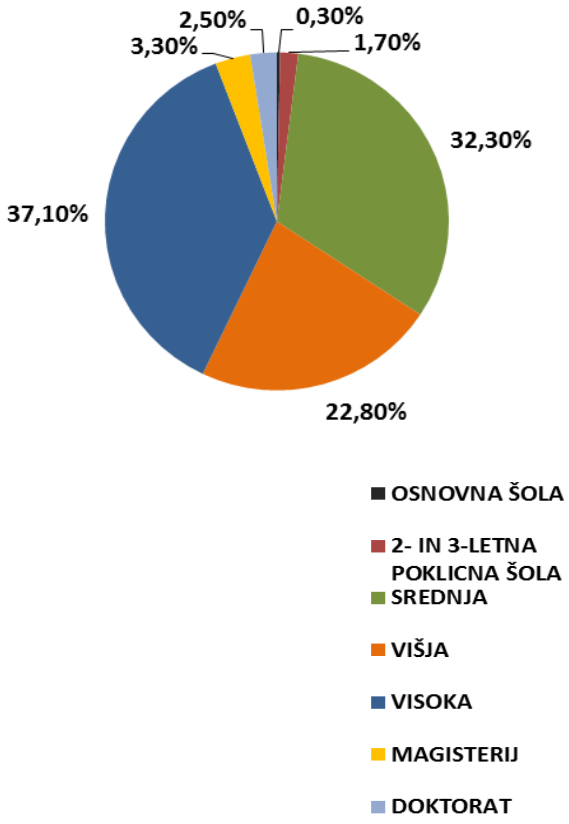

Tabela 5: UDELEŽBA SLUŠATELJEV PO ŠTUDIJSKIH PODROČJIH

ŠTUDIJSKO PODROČJE	ŠTEVILO	ODSTOTEK
UMETNOSTNA ZGODOVINA	1033	22,4
ANGLEŠČINA	731	15,6
ZGODOVINA	534	11,6
GEOGRAFIJA	488	10,6
RAČUNALNIŠTVO	199	4,3
ITALIJANŠČINA	198	4,3
NEMŠČINA	161	3,5
FRANCOŠČINA	125	2,7
GLASBA	122	2,6
SLIKARSTVO	111	2,4
NARAVOSLOVNI PROGRAMI	109	2,4
ŠPANŠČINA	106	2,3
ETNOLOGIJA	103	2,2
DRUGO	595	13,1
SKUPAJ UDELEŽBA	**4615**	**100,0**

Najvišja udeležba slušateljev je v programih:

- umetnostne zgodovine (22,4 %),
- angleščine (15,6 %),
- zgodovine (11,6 %),
- geografije (10,6 %),
- računalništva (4,3%),
- italijanščine (4,3 %).

Graf 5: UDELEŽBA SLUŠATELJEV PO ŠTUDIJSKIH PODROČJIH

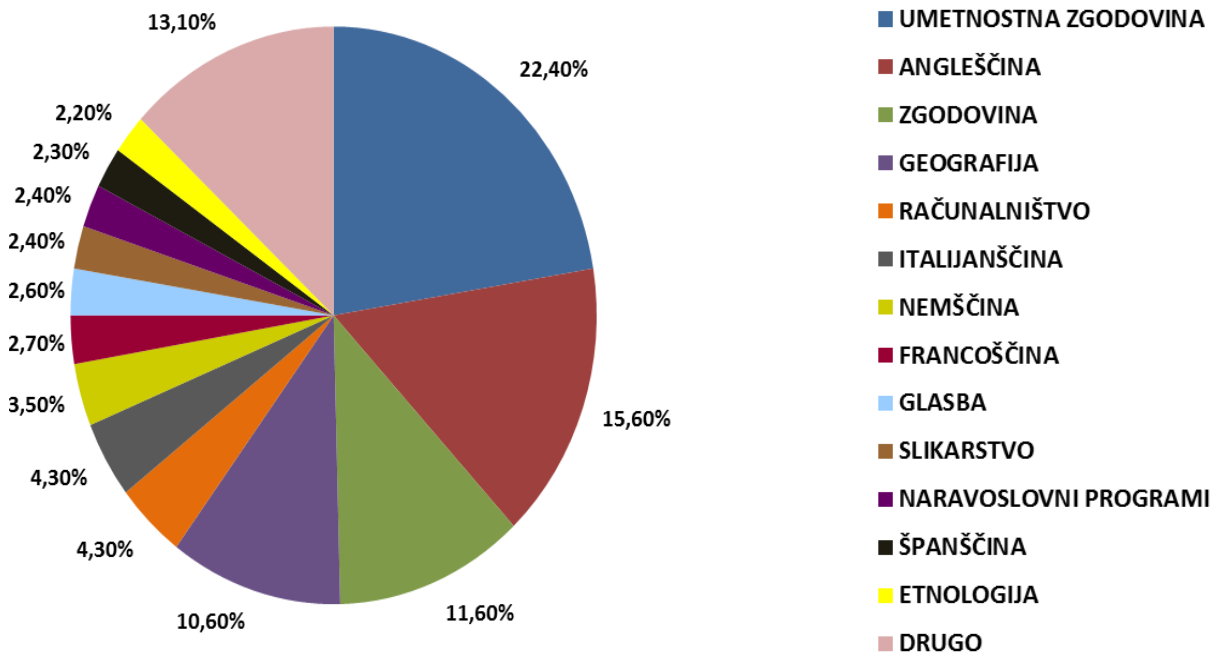

Med najbolj pogostimi poklici slušateljev so:

- poklici s področja ekonomije (16,4 %),
- administrativni poklici (6,4 %),
- vzgojitelji in učitelji (6,3 %),
- poklici v zdravstvu (5,9 %),
- kemiki (2,8 %)
- pravniki (2,7 %).

Ostali poklici so zastopani z nižjimi odstotki.

2.3 PREGLED DOGODKOV IN DELOVANJA UTŽO V JAVNOSTI TER SODELOVANJA Z DRUGIMI ORGANIZACIJAMI

(V pregledu niso zajeti dogodki v okviru nacionalnih in mednarodnih projektov. Le-ti so navedeni pri posameznem projektu posebej. V pregledu so zajeti zgolj dogodki v nacionalnem projektu *Slovenska mreža organizacij izobraževanja starejših*, ki so se odvili na UTŽO Ljubljana.)

8. januar
Udeležba Mete Žgur na predstavitvi mednarodnih prostovoljnih programov in taborov za starejše v organizaciji Voluntariata.

9. januar - 10. maj
Mesečna srečanja (evalvacijsko-svetovalni razgovori) z mentorji UTŽO Ljubljana. (Alijana Šantej, Maša Bizovičar)

17. januar
Nominacija doc. dr. Dušane Findeisen za Slovenko leta po izboru bralcev revije Jana za svoje obsežno dolgoletno prostovoljno in strokovno delo ter številne inovacije na področju izobraževanja starejših in dejavnega staranja.

Nominacija doc. dr. Dušane Findeisen za Slovenko leta

30. januar
Kako uživati v živem, neulovljivem jeziku? Predavanje Alenke Pirman o vplivu tehnologije, politike, oglaševanja ipd. na naš besednjak.

31. januar
Udeležba Mete Žgur na posvetu *Priložnostno učenje – učenje za vse in vsakogar kjerkoli in kadarkoli* v organizaciji Združenja izobraževalnih institucij.

7. februar
Sodelovanje Maše Bizovičar in Roberta Mlakarja na drugem zasedanju Foruma IKT 50+ za dolgoživo informacijsko družbo.

11. februar
Uvodno srečanje parov v prostovoljnem računalniškem gibanju *Znaš, nauči drugega.* (Meta Žgur)

20. februar
Učenje vrednot in stališč. Predavanje prof. dr. Barice Marentič Požarnik o učenju vrednot in stališč v raznih življenjskih obdobjih.

27. februar
Srečanje članov Društva študentov andragogike in pedagogike s Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani s slušatelji in mentorji UTŽO, ki so jim predstavili izobraževanje na UTŽO, svoje motive za vključitev v študijske programe in druge dejavnosti UTŽO.

Študenti UTŽO s študenti pedagogike in andragogike

Marec – junij
Gostovanje Helge Poecheim z Dunajskega centra za izobraževanje odraslih (Wienervolkshochschule) na UTŽO Ljubljana v okviru programa Vseživljenjskega učenja, podprograma Grundtvig, akcije Grundtvig asistenti.

2. do 8. marec
Udeležba Edite Marije Černelč in Tanje Fürst, slušateljic likovnih krožkov UTŽO Ljubljana, v Grundtvig delavnici *Evropska zgodovina umetnosti* v Malvernu v Veliki Britaniji.

4. marec
Podelitev priznanj revije Onaplus »50 najuspešnejših žensk leta 2012«. Med nominirankami je bila doc. dr. Dušana Findeisen z UTŽO Ljubljana.

5. marec
Usposabljanje za vrtne prostovoljce v Botaničnem vrtu Ljubljana. (Tamara Jare)

6. marec
Odprtje razstave punčk skupine prostovoljk z UTŽO Ljubljana *Punčka iz cunj* v Četrtni skupnosti Ljubljana-Center.

7. marec
Člani študijskega krožka Novinarstvo so obiskali uredništvo tednika Mladina.

Novinarji UTŽO v uredništvu revije Mladina

13. marec
Prostovoljstvo starejših za lokalno skupnost. Srečanje prostovoljcev UTŽO in predstavnikov javnih ustanov, v katere se slušatelji Univerze za tretje življenjsko obdobje vključujejo v programe organiziranega prostovoljskega dela. Na srečanju smo predstavili tudi knjigo avtorice doc. dr. Dušane Findeisen *Koraki v prostovoljstvo: naredimo jih skupaj na Univerzi za tretje življenjsko obdobje v Ljubljani.* (Alijana Šantej, Tamara Jare)

27. marec

Adijo, jaz grem domov. Predavateljica Neva Železnik je skozi predstavitev svoje knjige o demenci spregovorila o prepoznavanju demence, reagiranju na dementne epizode in pomoči svojcem dementnih oseb.

28. marec

Obisk predstavnice LU Krško – svetovalni razgovor o nadaljnjem razvoju in programu dela UTŽO Krško. (Alijana Šantej)

31. marec – 6. april

Udeležba Majde Ažman Bizovičar v Grundtvig delavnici *Mešane učne metode* (ang. Blended Language Learning) v Pragi.

11. april

Srečanje parov v prostovoljskem izobraževalnem gibanju *Znaš, nauči drugega.* (Meta Žgur)

17. april

Prvi del izobraževalnega srečanja *Znanje za varno vožnjo* s predavateljem Borutom Binterjem.

25. april

2. mednarodni festival znanja in kulture starejših v Novi Gorici. (Alijana Šantej)

6. do 8. maj

Udeležba doc. dr. Dušane Findeisen na *Prebivalstvenem forumu* Evropske komisije v Bruslju.

7. maj
Člani študijskega krožka Človek in njegove pisave so obiskali Arhiv Slovenije.

7. maj
Člani študijskega krožka Babica in dedek za današnje čase na obisku v Slovenskem dijaškem domu Srečka Kosovela v Trstu.

9. maj
Srečanje s predstavnicama Ljudske univerze Tržič in Tržiškega muzeja: razvoj programa prostovoljnih kulturnih mediatorjev na UTŽO Tržič. (doc. dr. Dušana Findeisen, Alijana Šantej)

14. maj
Predstavitev UTŽO v Centru Zarja. (Alijana Šantej, Duška Ravnikar)

15. maj
Na posvetu *Informacijska družba in vseživljenjsko izobraževanje* sta slušateljici Eli Drenik Delidžakova in Ljuba Brank ob svetovnem dnevu informacijske družbe prejeli naziv Ambasadorki Wikipedije na Univerzi za tretje življenjsko obdobje v Ljubljani.

Prvi ambasadorki Wikipedije na UTŽO Ljubljana

16. maj
Evropski projekt Mix@ges. Sodelovanje doc. dr. Dušane Findeisen na mednarodnem srečanju Mix@ges v Ljubljani (v organizaciji ZDUS) s prispevkom *Medgeneracijsko učenje v Sloveniji*.

16. maj

Srečanje animatorjev in mentorjev UTŽO ob zaključku študijskega leta. Podelitev častnega priznanja prof. Mileni Kožuh za njeno izjemno dolgoletno mentorsko delo na UTŽO Ljubljana.

Prof. Milena Kožuh, prejemnica častnega priznanja Univerze za tretje življenjsko obdobje

22. maj

Devet tipkovnic. Literarni večer študijske skupine za ustvarjalno pisanje v Trubarjevi hiši literature.

22. maj

Čemu in kako varno uporabljamo bankomat. Predavanje Melite Horvat o večnamenski in varni rabi bankomata.

23. maj

Pripovedujmo si po italijansko – s študenti italijanščine UTŽO Ljubljana. Zaključni dogodek študijskih krožkov za italijanščino na Italijanskem inštitutu za kulturo v Sloveniji. (Nataša Helena Tomac, Helga Poecheim)

Slušatelji UTŽO na Italijanskem inštitutu

23. maj

Sodelovanje Mete Žgur in prostovoljcev UTŽO Ljubljana na *14. Festivalu prostovoljstva* v organizaciji Slovenske filantropije.

Prostovoljci UTŽO Ljubljana na 14. Festivalu prostovoljstva

28. maj

Izbor novih izobraževalnih programov in novih mentorjev na UTŽO Ljubljana za novo študijsko leto. (Doc. dr. Dušana Findeisen, Alijana Šantej)

29. maj

Gremo v gore. Odprtje razstave študijske skupine *Narava – znana neznanka* pod mentorstvom dr. Staše Tome v Prirodoslovnem muzeju Slovenije.

Na otvoritvi razstave Gremo v gore

29. maj

Sodelovanje skupine prostovoljk *Punčka iz cunj* z UTŽO Ljubljana na *7. Mednarodnem festivalu »Igraj se z mano« 2013.*

Igraj se z mano

6. junij
Udeležba Roberta Mlakarja na konferenci *Diggit: Digitalni dedki in babice. Kaj naj počnemo z njimi?*

6. junij
Udeležba Alijane Šantej, Mete Žgur in Alenke Gabriele Čeh na okrogli mizi *Prelomni časi in dileme izobraževanja andragogov in izobraževalcev odraslih* v organizaciji Andragoškega društva Slovenije.

6. junij
Udeležba Ljube Brank, slušateljice UTŽO Ljubljana in mentorja Roberta Mlakarja na konferenci Slovenija IT. Sodelovala sta na razpravi *Wikipedija gre med ljudi*.

6. do 22. junij
Ptičji dol. Razstava članov študijskih krožkov za keramiko UTŽO Ljubljana.

Ptičji dol

7. junij
Udeležba Mete Žgur na 15. obletnici društva Most, Univerze za tretje življenjsko obdobje Ajdovščina.

12. junij
Obisk udeležencev Poletne šole Visoke zdravstvene šole iz Celja *Prevention for Active Ageing*. Vilma Kavšček, slušateljica UTŽO Ljubljana in prostovoljna kulturna mediatorica, jih je v Slovenskem etnografskem muzeju vodila po razstavi *Jaz, mi in drugi: podobe mojega sveta.*

12. junij
Srečanje s prostovoljci UTŽO Ljubljana – predstavitev novih izobraževalnih programov - priprava na vpis v septembru.

13. junij
Udeležba Alijane Šantej na regijskem posvetu za pripravo regionalnih izvedbenih načrtov na področju socialnega varstva. (v organizaciji MDDSZ)

16. junij
Konferenca v okviru projekta *VIJ* (sofinanciranje MOL)*: Japonski dresnik in vrtni prostovoljci v Botaničnem vrtu Ljubljana*. (Tamara Jare)

17. junij – 15. september
16. poletna univerza za tretje življenjsko obdobje na Cresu. (prof. dr. Ana Krajnc)

6. avgust
Udeležba prof. dr. Ane Krajnc, predsednice Slovenske UTŽO, na konferenci inovativnega podjetja Dewesoft v Trbovljah.

28. avgust
Informativno srečanje s prostovoljci, ki sodelujejo pri vpisu v novo študijsko leto. (Alijana Šantej)

September, oktober
Vpis v novo študijsko leto, osebni stik z animatorji študijskih skupin, oblikovanje novih študijskih skupin in zapolnjevanje obstoječih, uvajanje novih študijskih skupin, spremljajoča javna kampanja. Animacija za vključitev v programe organiziranega prostovoljnega dela v javnih ustanovah (muzejih, botaničnem vrtu, bolnišnici, humanitarnih ustanovah ipd.). Animacija za vpis v filmski abonma *Filmska srečanja ob kavi* (Kinodvor) in gledališki abonma *Gledališče ob petih* (Slovensko mladinsko gledališče).

16. september

Udeležba Alijane Šantej v delavnici za oblikovanje regionalnih izvedbenih načrtov na področju socialnega varstva. (v organizaciji MDDSZ in CNVOS).

18. in 25. september, 2., 9., 16. in 23. oktober

Cikel izobraževalnih srečanj *Uravnotežena prehrana in gibanje za zdravje v poznejših letih življenja*. Predavatelji: dr. Tanja Pajk Žontar, dr Božidar Voljč in Alenka Albreht. Cikel je sofinanciralo Ministrstvo za zdravje RS.

Izobraževalno srečanje o zdravi prehrani na UTŽO Ljubljana

19. september

Uvodno srečanje za nove mentorje na UTŽO Ljubljana. (Alijana Šantej, Alenka Gabriela Čeh)

23. september

Udeležba doc. dr. Dušane Findeisen in Tamare Jare na srečanju Aladin (Alpe Adria Danube Universities Initiative) na razpravi o čezmejnem sodelovanju na področju izobraževanja starejših.

24. september

Usposabljanje mentorjev v izobraževanju starejših (v okviru projekta *Slovenska mreža organizacij izobraževanja starejših*).

Usposabljanje mentorjev starejših

24. do 26. september

Udeležba doc. dr. Dušane Findeisen na 2. Generalni skupščini *Civil Society Forum* v Ruse v Bolgariji.

Predavanje doc. dr. Dušane Findeisen na Pedagoški fakulteti v Ruse v Bolgariji

25. september

Udeležba Alijane Šantej na seji Državnega sveta za znanost, šolstvo in šport: obravnava Resolucije o nacionalnem programu izobraževanja odraslih v Republiki Sloveniji za obdobje 2013-2020.

26. september

Drugi del izobraževalnega srečanja *Znanje za varno vožnjo* s predavateljem Borutom Binterjem.

26. september

Udeležba Mete Žgur, mentorjev in slušateljev prostovoljcev na festivalu LUPA (bazarju nevladnih organizacij) v organizaciji CNVOS.

Prostovoljka Vida Vilhar Pobegajlo in Meta Žgur na stojnici UTŽO

30. september

Udeležba prof. dr. Ane Krajnc na srečanju nevladnih organizacij s poslanci Državnega zbora: *Kako zagotoviti starejšim v Sloveniji možnosti za zdravo in aktivno staranje.*

30. september

Tivoli in spomeniki, kulturna in naravna dediščina. V okviru Dnevov evropske in kulturne dediščine so člani študijske skupine Spoznajmo svoje mesto in domovino pod mentorstvom mag. Olge Paulič v Cekinovem gradu in Tivoliju predstavili nasledke svojega učenja in raziskovanja. (v okviru projekta *Slovenska mreža organizacij izobraževanja starejših*)

Študijska skupina Spoznajmo svoje mesto in domovino v Cekinovem gradu

1. oktober

Udeležba Alijane Šantej na srečanju z Vlasto Nussdorfer, varuhinjo človekovih pravic in dr. Anjo Kopač Mrak, ministrico za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti ob svetovnem dnevu starejših.

17. oktober

Vstopimo v središče družbenega dogajanja z izobraževanjem in s prostovoljskim delom: uvodno srečanje za nove prostovoljce na UTŽO Ljubljana, ki se vključujejo v programe organiziranega prostovoljnega dela v muzejih v javnih ustanovah in računalniškem gibanju *Znaš, nauči drugega.*

Predstavitev programov prostovoljnega dela na UTŽO

22. oktober
Sodelovanje Maše Bizovičar na zaključni konferenci projekta *Center vseživljenjskega učenja Ljubljanske urbane regije*, na kateri je predstavila svetovanje starejšim odraslim za izobraževanje na UTŽO Ljubljana.

24. oktober
Sodelovanje prof. dr. Ane Krajnc in Nine Savarin na strokovnem posvetu *Javno zdravje – z roko v roki z nevladnimi organizacijami* v Rogaški Slatini.

25. oktober
Udeležba Alijane Šantej na posvetu *Kje društva, zavode/ustanove čevelj žuli?* v organizaciji CNVOS.

5. november
Srečanje s predstavnico Slovenskega gledališkega muzeja: zasnova partnerskega sodelovanja UTŽO Ljubljana z muzejem. (Alijana Šantej)

8. november
Udeležba Alijane Šantej na posvetu *Več Slovenije – več Evrope*: *Demokratična legitimnost in odgovornost – koliko je slišan glas državljanov v Evropski uniji* v organizaciji CNVOS v Državnem zboru.

12. november
Srečanje s prostovoljci (slušatelji in mentorji UTŽO Ljubljana), ki so sodelovali pri vpisu v novo študijsko leto, na Ljubljanskem gradu.

15. november
Medgeneracijska razmerja v učnih skupinah računalništva. Predavanje doc. dr. Dušane Findeisen na Andragoškem centru Slovenije.

20. november
Med slovensko in italijansko kulturo. Skupni dogodek UTŽO Ljubljana in Italijanskega inštituta za kulturo v Sloveniji. (Alijana Šantej, Maja Vodopivec)

Angelo Izzo z Italijanskega inštituta za kulturo med študenti UTŽO

20. november

Udeležba Maše Bizovičar in Nine Savarin na Letnem posvetu Andragoškega centra Slovenije o izobraževanju odraslih.

21. november

Uvodno srečanje novih članov prostovoljskega gibanja učenja računalništva v dvojicah *Znaš, nauči drugega*. (Meta Žgur)

Znaš, nauči drugega

21. november

Sodelovanje doc. dr. Dušane Findeisen na letni konferenci ZLUS o izobraževanju odraslih s prispevkom *Mlajši, starejši – starejši, mlajši. Medgeneracijsko učenje in izobraževanje o generacijah za današnji čas.*

26. november

Pravice pacientov – ali jih poznate? Izobraževalno srečanje v sodelovanju z Zvezo potrošnikov Slovenije.

27. november in 4. december

Animator – srce študijske skupine. Usposabljanje animatorjev na UTŽO Ljubljana. (v okviru projekta *Slovenska mreža organizacij izobraževanja starejših*)

28. november
Sodelovanje Mete Žgur na *Tednu medgeneracijskega učenja* na CDI Univerzum s predstavitvijo prostovoljskega računalniškega gibanja *Znaš, nauči drugega*.

December
Razstava keramike članov študijskih krožkov za keramiko v ljubljanskih izložbah in vitrinah (Obrtna zbornica Slovenije, Stiška čajnica, trgovina Peruna, trgovina Klara, trgovina La Femme itd.).

3. december
Udeležba študentov UTŽO Ljubljana na konferenci o pravicah starejših v Evropskem parlamentu v Bruslju.

4. december
Miklavžev sejem na UTŽO Ljubljana – prodajna razstava skupine prostovoljk *Punčka iz cunj*.

5. in 6. december
Udeležba Tamare Jare na *9. Slovenskem kongresu prostovoljstva »Gradimo skupnost za jutri«* v organizaciji Slovenske filantropije v Murski Soboti.

10. december
Udeležba Alenke Gabriele Čeh na tematskem usposabljanju za prostovoljke in prostovoljce z naslovom: *Delo s posameznikom*, v organizaciji Slovenske filantropije.

17. december
Udeležba Mete Žgur na usposabljanju za mlade mentorje in organizatorje prostovoljskih aktivnosti v organizaciji Slovenske filantropije.

19. december
Delavnica *Darovanje in darila ter kako jih zaviti* pod mentorstvom Mojce Močnik.

19. december
Novoletno srečanje mentorjev, prostovoljcev in sodelavcev UTŽO Ljubljana.

20. december
Udeležba Alenke Gabriele Čeh na predstavitvi dokumentarnega filma o duševnem zdravju mladih (udeleženke PUM Radovljica) na ACS.

3. SEKCIJA »SLOVENSKA UNIVERZA ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE«

Sekcija Slovenska univerza za tretje življenjsko obdobje spodbuja razvoj novih univerz po Sloveniji, koordinira, informira in nudi strokovno ter svetovalno podporo mreži univerz po Sloveniji. Poleg tega organizira in soorganizira izobraževalna in svetovalna srečanja ter druge izmenjave med univerzami po Sloveniji. Sekcijo vodi prof. dr. Ana Krajnc, koordinacijsko in operativno delo za mrežo slovenskih univerz opravljajo strokovne sodelavke na sedežu društva. Mreža združuje 47 univerz za tretje življenjsko obdobje v domala vseh večjih krajih Slovenije.

Letni posvet članic mreže Slovenska univerza za tretje življenjsko obdobje je 4. aprila 2013 gostila UTŽO Žalec. Njena predsednica Marija Masnec je uvodoma predstavila delovanje njihove univerze ter sodelovanje z občino. Udeležencem je o zakonski ureditvi izobraževanja odraslih spregovorila Olga Drofenik, članica strokovne skupine za pripravo Bele knjige o vzgoji in izobraževanju v Sloveniji.

Posebno področje delovanja te sekcije je podpora lokalnim UTŽO: kako razviti, umestiti in uveljaviti izobraževalne dejavnosti UTŽO v lokalnem okolju. Prof. dr. Ana Krajnc, predsednica mreže Slovenska UTŽO je izvedla vrsto svetovalno-evalvacijskih razgovorov s predstavniki lokalnega okolja iz Slovenj Gradca, Idrije, Ilirske Bistrice, Sevnice, Kočevja, severno-primorske regije

(Tolmina, Kobarida in Bovca), Kranja in Celja. Nekateri teh svetovalnih razgovorov so potekali na sedežu Slovenske UTŽO na Poljanski cesti 6, drugi v namembnem kraju samem.

V sodelovanju z UTŽO Tržič smo prenesli koncept modela starejših prostovoljnih kulturnih mediatorjev v Tržiški muzej. Starejši udeleženci izobraževanja na UTŽO, ki obiskujejo študijske vede kot so zgodovina, umetnostna zgodovina, geografija, etnologija, arheologija in sorodne vede, se kot prostovoljci vključujejo v delo muzejev v svojem lokalnem okolju kot informatorji, usmerjevalci, spremljevalci po razstavah, voditelji delavnic za otroke ipd.

Za mrežo Slovenska UTŽO izdajamo tudi spletni priročnik *Mentor in znanje*, ki je namenjen mentorjem in vodjem slovenskih UTŽO. Priročnik izhaja v delih; posamezna izdaja obravnava eno od aktualnih tematik v izobraževanju starejših. V letu 2013 je izšlo pet številk *Mentor in znanje.*

S sofinanciranjem MIZŠ smo oblikovali 45 izvodov priročnikov »Na poti k novi Univerzi«, ki bodo služili zainteresiranim civilnim skupinam v kraju, kjer bodo želeli ustanoviti UTŽO.

S sofinanciranjem MIZŠ smo zasnovali in tiskali novo predstavitveno zgibanko Slovenska univerza za tretje življenjsko obdobje, ki je temeljno predstavitveno gradivo o nastanku in razvoju UTŽO, njenem poslanstvu, predstavlja razširjenost slovenske mreže in način študija na UTŽO. Zgibanka prispeva k širjenju vedenja o izobraževanju starejših in njenega temeljnega poslanstva v družbi; to je enakovredne vključenosti starejših v družbeni razvoj. Oblikovali in tiskali smo 1500 izvodov zgibank, ki smo jih razdelili na letnem srečanju mreže posameznim slovenskim UTŽO.

V okviru projekta UMIS smo v letu 2012 izdali elektronsko izdajo monografije *Posebnosti izobraževanja starejših*, v letu 2013 pa še dopolnjeno izdajo monografije v fizični obliki, kar je bila želja številnih mentorjev in vodij slovenskih UTŽO. Avtorji tekstov v publikaciji so prof. dr. Ana Krajnc, doc. dr. Dušana Findeisen, doc. dr. Nives Ličen, prof. dr. Milena Ivanuš Grmek, prof. dr. Jurij Kunaver. Izdaja je dopolnjena z dodatnim strokovnim tekstom avtorice prof. dr. Ane Krajnc *Mentorji in mentorstvo.* V dopolnjeni izdaji je dodan tudi

prevod zaključka iz slovenščine v angleščino. S sofinanciranjem MIZŠ smo pokrili stroške oblikovanja, priprave za tisk in samega tiska.

V okviru sekcije *Slovenska univerza za tretje življenjsko obdobje* potekata dva nacionalna projekta: (1) Slovenska mreža organizacij izobraževanja starejših in (2) Usposabljanje mentorjev v izobraževanju starejših (UMIS).

3.1 PROJEKT »SLOVENSKA MREŽA ORGANIZACIJ IZOBRAŽEVANJA STAREJŠIH«

V okviru projekta *Slovenska mreža organizacij izobraževanja starejših* smo v letu 2013 izvedli naslednje aktivnosti:

1. **Zastopanje področja izobraževanja starejših v dialogu z javno upravo**

Zagovarjali smo vzpostavitev sistemskega financiranja Slovenske UTŽO, pomen strokovnega usposabljanja izobraževalcev starejših ter vključevanje področja in NVO sektorja v financiranje dejavnosti iz EU skladov.

- Pripravili smo dokument *Ovrednotenje organizacijskega dela Slovenske mreže organizacij izobraževanja starejših* in *Strategijo mreže organizacij izobraževanja starejših* in ga predstavili Boštjanu Zgoncu, vodji Sektorja za višješolsko izobraževanje in izobraževanje odraslih na MIZŠ.

- Slovenska UTŽO je oblikovala pobude na naslednje dokumente:
    1. Pobude na osnutek *Nacionalnega programa socialnega varstva za obdobje 2013-2020*,
    2. Pobude na *Resolucijo o nacionalnem programu izobraževanja odraslih* (ReNPIO 2013-2020),
    3. Pobude na *Resolucijo na Nacionalni program za kulturo od leta 2013 do 2016*,
    4. Pobude na neformalni osnutek *Partnerskega sporazuma Slovenije* (PS).

- Izvedli smo posvet mreže z naslovom *Kako umestiti izobraževanje starejših v zakonodajo* v Žalcu, 4.4.2013.

Posvet organizacij izobraževanja starejših v Žalcu

2. Akcija Slovenska UTŽO za ohranjanje kulturne dediščine

Slovenska UTŽO je koordinirala predstavitev različnih UTŽO na področju ohranjanja kulturne dediščine na *Dnevih evropske kulturne dediščine 2013*. Izvedeni so bili naslednji dogodki:

- Univerza za tretje življenjsko obdobje Ilirska Bistrica: *Po Bistriškem – lahkih nog naokrog*, Ilirska Bistrica, 13.9.2013,
- DU Škofja Loka: *Delovanje prostovoljnih kulturnih mediatorjev v Loškem muzeju*, Škofja Loka, 25.9.2013,
- Andragoško društvo UTŽO Velenje: *Kulturna dediščina Velenja skozi čas*, Velenje, 30.9.2013,
- Univerza za tretje življenjsko obdobje v Ljubljani: *Tivoli in spomeniki, kulturna in naravna dediščina*, Muzej novejše zgodovine Slovenije, Ljubljana, 30.9.2013,
- Univerza za tretje življenjsko obdobje Kras: *Po sledeh aleksandrink in služkinj po Krasu, Brkinih in Vipavskem*, Dutovlje, 4.10.2013.

3. Svetovanje in mentorstvo

Svetovanje in mentorstvo smo izvajali na področjih izvajanje in organizacije izobraževanja starejših, razvoja novih storitev s področja formalnega računalniškega usposabljanja in prostovoljnega učenja računalništva v dvojicah, drugih novih programov ter na področju prijave na razpise.

4. Strokovna usposabljanja

Izvedli smo osem regijskih usposabljanj:

1. Usposabljanje za prostovoljce – animatorje v izobraževanju starejših: *Animator – srce študijskega krožka: Znanje v podporo vlogi animatorja v študijskih skupinah*
   Velenje (7.3.2013), Ilirska Bistrica (14.3.2013), Ljubljana (27.11.2013 in 4.12.2013),
2. *Usposabljanje za mentorje v izobraževanju starejših*
   Ljubljana (24.9.2013), Žalec (17.10.2013), Koper (21.10.2013), Sevnica (2.12.2013).

5. Slovenska UTŽO za dvig računalniške pismenosti starejših

Vključili smo se v Evropski teden e- veščin in Svetovni dan informacijske družbe ter predstavili pomen računalniške pismenosti za starejše in prostovoljno gibanje *Znaš, nauči drugega*. Potekala so naslednja srečanja:

- *Informacijska družba in vseživljenjsko izobraževanje*, Ljubljana (15. 5. 2013),
- *Srečanje za e-vključenost starejših*, Ljubljana (11.4.2013),
- *Regijska delavnica za dvig e-vključenosti starejših*, Sežana (21.5.2013),
- *Regijska delavnica za dvig e-vključenosti starejših*, Škofja Loka (28.5.2013).

6. Zasnova in predstavitev računalniške aplikacije za vodenje izobraževanja starejših

Razvili smo računalniško aplikacijo za vodenje izobraževanja starejših, ki omogoča vodenje in evidenco izobraževanja starejših: evidence članov, študijskih skupin in lokacij, iskanje podatkov po vseh kategorijah, pripravo statistik, sistem za pošiljanje e-sporočil, enotno klasificiranje študijskih skupin po področjih in izpise različnih obrazcev. Aplikacijo smo predstavili na dveh regijskih srečanjih v Ilirski Bistrici in Velenju. Namestitev in brezplačno licenco bomo nudili NVO v mreži do maja leta 2014.

7. Standard kakovosti NVO izobraževanja starejših, priročnik za vodenje izobraževanja starejših v NVO

Delovna skupina Slovenske UTŽO v kateri so sodelovale UTŽO Ilirska Bistrica, UTŽO Velenje, UTŽO Žalec, UTŽO Kras, UTŽO Logatec in UTŽO Ljubljana je oblikovala strateški dokument *Standard kakovosti NVO izobraževanja starejših; Priročnik za vodenje izobraževanja starejših v NVO.*

8. **Festivali:**

- 4. mednarodni medgeneracijski festival, Velenje, 28. – 29.3.2013,
- 2. mednarodni festival znanja in kulture starejših, Nova Gorica, 25.4.2013.

9. **Sodelovanje s podjetjem S&T Slovenija d.d.**

Srečanje z naslovom *Postanite mentor računalništva v gibanju Znaš, nauči drugega*; usposabljanje za oblikovanje fotografij in pripravo video predstavitve, Ljubljana, 18.4.2013.

Projekt je financiran iz sredstev MNZ in ESS, vodila ga je Maša Bizovičar ob sodelovanju projektne sodelavke Aleksandre Radojc (do 30. septembra 2013) in Nine Savarin (od 1. oktobra 2013 dalje).

3.2 PROJEKT »USPOSABLJANJE MENTORJEV V IZOBRAŽEVANJU STAREJŠIH«

Izvajanje projekta »U*sposabljanje strokovnih delavcev za izobraževanje starejših odraslih«* je prispevek k tendenci razvoja predvsem v pripravi gradiva usposabljanja kot inovativnega didaktičnega pristopa na področju izobraževanja starejših odraslih v neformalnem izobraževanju. Projekt je v pripravi gradiva in izvedbi povezal strokovnjake Oddelka za pedagogiko in andragogiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, Pedagoške fakultete Univerze v Mariboru in Slovenske univerze za tretje življenjsko obdobje.

V obdobju od januarja do junija 2013 smo izvedli prvi in drugi program v Ajdovščini in prvo izvedbo drugega programa v Velenju. Izvedbo programa smo povezali z Andragoškim zavodom Ljudska univerza Velenje in Ljudsko univerzo Ajdovščina. Društvo za izobraževanje za tretje življenjsko obdobje je zasnovalo didaktično izvedbo usposabljanja, terminsko in vsebinsko usklajevanje po posameznih vsebinskih srečanjih, neposredno delo na terenu in organizacijo vsake izvedbe posebej. Sodelujoči organizaciji Andragoški zavod Ljudska univerza Velenje in Ljudska univerza Ajdovščina sta ponudili svoje prostore za izvajanje strokovnih usposabljanj ter poskrbeli za obveščanje in animacijo v lokalnem okolju.

Predavatelji prof. dr. Ana Krajnc, doc. dr. Dušana Findeisen, doc. dr. Nives Ličen, prof. dr. Milena Ivanuš Grmek, doc. dr. Marko Radovan, dr. Renata Kranjčec, dr. Monika Govekar-Okoliš, mag. Miran Erič, asist. Senka Hočevar Ciuha, Robert Mlakar in Aleksandra Radojc so v vsakem od treh izvajanj izvedli 40 ur izobraževanja, namenjenih usposabljanju strokovnih delavcev za izobraževanje starejših.

V obdobju med 1. oktobrom in 31. decembrom 2013 so bile vse dejavnosti osredotočene na tretjo izvedbo usposabljanja »Usposabljanje strokovnih delavcev za izobraževanje starejših« v Kranju. Usposabljanje smo izvedli s pomočjo Ljudske univerze Kranj. Na navedeno usposabljanje se je prijavilo kar 49 udeležencev med katerimi jih je 46 zaključilo program in prejelo naziv »Specialist oz. specialistka za izobraževanje starejših«.

Usposabljanje strokovnih delavcev za izobraževanje starejših v Kranju

Združitev izobraževanja v parih in (e-)mentorstva je novejši pristop na področju izobraževanja starejših odraslih ter izhaja iz poslanstva gibanja *Znaš, nauči drugega*, ki ga od leta 2009 razvija Društvo. Usposabljanje mentorjev je usmerjeno k poglobljenemu poznavanju dinamike odnosov v učnih dvojicah, pomenu razvoja e-kompetenc starejših za višjo kakovost življenja ter zasnovi razvoja e-socialne mreže starejših odraslih v lokalnem okolju.

Z obema programoma smo za Slovenijo usposobili prve strokovnjake, specialiste za izobraževanje starejših, kar predstavlja prvo strokovno usposobljenost izobraževalcev za zadnjih trideset do štirideset let vseživljenjskega izobraževanja. Usposobljeni strokovnjaki predstavljajo prvo strokovno kadrovsko zaledje za razvijanje izobraževanja starejših v različnih organizacijah.

Projekt je vodila prof. dr. Ana Krajnc ob sodelovanju strokovnih delavk društva. Projekt financira MIZŠ in ESS.

3.3. 2. MEDNARODNI FESTIVAL ZNANJA IN KULTURE STAREJŠIH

Mednarodni festival znanja in kulture starejših, drugi po vrsti, je namenjen predstavitvi vrednih dosežkov starejših študentov slovenskih univerz za tretje življenjsko obdobje in sorodnih organizacij starejših na področju izobraževanja in kulture. Gostiteljica in soorganizatorica 2. mednarodnega festivala znanja in kulture starejših je bila Univerza za tretje življenjsko obdobje Nova Gorica. Poudarek festivala, ki smo ga izvedli 25. aprila 3013 z naslovom »Primorska skozi čas«, je bil učenje in ustvarjanje starejših na področju zgodovine, ljudskega izročila, glasbe in književnosti primorske regije. Na festivalu so svoje dosežke na področju izobraževanja in ustvarjanja v kulturi predstavile UTŽO Nova Gorica, UTŽO Kras, UTŽO Faros Piran, UTŽO Ilirska Bistrica, UTŽO Ljubljana ter UTŽO Krmin in Gorica iz Italije. Festivala so se poleg udeležencev slovenskih UTŽO udeležili tudi predstavniki organizacij izobraževanja starejših iz Zagreba, Reke in Avstrije. Zasnovala, koordinirala in izvedbo festivala je vodila Alijana Šantej. Festival smo financirali iz sredstev projekta *Slovenska mreža organizacij izobraževanja starejših* (sofinanciranje MNZ in ESS) in sredstev letnega financiranja mreže Slovenska UTŽO (sofinanciranje MIZŠ).

4. SEKCIJA »INŠTITUT ZA RAZISKOVANJE IN RAZVOJ IZOBRAŽEVANJA«

Predmet delovanja te sekcije je razvojno-raziskovalno delo na področju teorije in aplikacije izobraževanja odraslih in starejših, koncepta izobraževanja starejših, prevajanje strokovnih tekstov in publikacij, aplikativno raziskovanje za razvoj izobraževalnih programov, snovanje evropskih projektov, izobraževanje mentorjev in publiciranje.

Delo Inštituta poteka na lokalni, nacionalni in mednarodni ravni. Inštitut vodi predstojnica doc. dr. Dušana Findeisen ob sodelovanju zunanje strokovne sodelavke Tamare Jare. V razvojno-raziskovalno delo, mednarodne in druge projekte se vključujejo tudi drugi zaposleni (Meta Žgur) in zunanji pogodbeni strokovni sodelavci.

Inštitut je v sodelovanju z Old Up iz Pariza pripravil vprašalnik o vlogi Evropske unije v vsakdanjem življenju študentov UTŽO. Med vprašanji so bila tudi ta, kako si predstavljamo prihodnost Evrope (kot federacijo ali kako drugače), katera področja našega življenja naj bi bila skupna, kako si predstavljamo evropsko državljanstvo. Raziskavo je pod mentorstvom doc. dr. Dušane Findeisen vodila Meta Žgur.

Doc. dr. Dušana Findeisen, predstojnica Inštituta, se je od 6. do 8. maja udeležila foruma v Bruslju: *2013 Demography Forum: Investing in Europe's Demographic Future* (slov. Prebivalstveni forum 2013: Naložbe v prihodnost prebivalstva Evrope).

Slovenska univerza za tretje življenjsko obdobje je ustanovna članica podonavske organizacije The Danube Civil Society Forum. Doc. dr. Dušana Findeisen se je udeležila srečanja držav Podonavskega foruma v Beogradu od 4. do 6. julija, na katerem so partnerske organizacije pregledale rezultate izvedbene študije o izobraževanju odraslih, izobraževanju starejših odraslih, dejavnem staranju in računalniškem izobraževanju v naših državah (Slovenija, Hrvaška, Srbija, Romunija, Bolgarija in Nemčija); postavili so tudi temelje novemu mednarodnemu društvu za izobraževanje starejših. Delovno skupino v

Beogradu je koordinirala Univerza iz Ulma. Na drugem srečanju od 24. do 26. septembra so v skupini za družbeni razvoj v Ruse (Bolgarija) obravnavali zmožnosti in rešitve podonavskih držav s tem v zvezi.

Skupina univerzitetnih učiteljev iz podonavske regije (ALADIN – Alpe Adria Danube Universities Initiative), med njimi doc. dr. Dušana Findeisen, je 23. septembra v Ljubljani vodila razpravo o medsebojnem čezmejnem sodelovanju na področju izobraževanja starejših.

Raziskava Older adult's learning in the Danube region and their use of ICT skills – Izobraževanje starejših odraslih v Podonavju in njihove informacijsko-komunikacijske spretnosti: Raziskavo je vodila ZAWiW – Univerza v Ulmu, ki je k sodelovanju povabila organizacije iz podonavskih držav (Slovaška, Bolgarija, Romunija, Hrvaška, Srbija in Slovenija) v želji, da zberejo podatke o stanju izobraževanja starejših odraslih in o uporabi informacijsko-komunikacijskih spretnosti starejših odraslih. Študija je namenjala pozornost preučevanju demografskih podatkov za posamezne države, širših družbenih okoliščin in organizacij ter ustanov, kjer starejši pridobivajo in uporabljajo informacijsko-komunikacijske spretnosti, analizi programov političnih strank in politik, glede spodbujanja starejših za pridobivanje IKT spretnosti. V okviru študije je bilo opravljeno sedem intervjujev s ponudniki izobraževanja starejših odraslih, narejena pa je bila tudi SWOT analiza, ki je zajemala politike na področju izobraževanja starejših, demografske trende v Sloveniji, pridobivanje IKT spretnosti, uporabo računalnika, izobraževalne programe itd. Na koncu pa so bili podani predlogi, kako spodbujati starejše pri usvajanju IKT spretnosti. Na prvem srečanju v Ulmu sta vodji študije Gabriela Körting in Markus Marquard predstavila metodologijo in vsebino študije, na drugem srečanju v Beogradu pa rezultate študije, ki je potekala od 1. februarja do 15. junija 2013.

Francosko društvo Old'up je povabilo Inštitut k reševanju vprašalnikov *Evropa in vi*. Vprašalnike smo razdelili med 145 slušateljev na UTŽO Ljubljana. Skoraj vsi vprašani so mnenja, da so se z vstopom v EU zgodile spremembe. 65% vprašanih meni, da so te spremembe najbolj vidne na ekonomskem in političnem področju. Zanimiv je podatek, da malo več kot tretjina vprašanih meni, da bi Evropski uniji pomagalo pri njenem napredovanju, če bi poenotili izobraževalne sisteme in premešali kulture (da bi razvili kulturo, ki bi se

bogatila z vsemi drugimi evropskimi kulturami). 41,4% vprašanih meni, da so državljani RS naklonjeni evropskemu državljanstvu, čeprav jih kar 66,2% ni vedelo, da je leto 2013 Evropsko leto državljanov. Malo več kot polovica vprašanih verjame, da bi lahko pojem evropskega državljanstva najbolje razširili s pomočjo javnih občil in izmenjav ter kulturnih srečanj. 64% vprašanih se namerava udeležiti volitev v evropski parlament, ki bodo maja 2014.

3. konference Podonavskih držav na temo iskanja e-rešitev in e-razvoja storitev (angl. 3rd Danube e-Region Conference – DeRC 2013: Cross-border e-Solutions & e-Services Prototypes Development) se je 24. septembra v Ljubljani udeležila Tamara Jare.

V okviru Inštituta in pod vodstvom predstojnice doc. dr. Dušane Findeisen potekajo mednarodni projekti Personal TownTours, ECIL, EMIL, FORAGE in CINAGE, ki so posebej predstavljeni v poglavju Mednarodni projekti.

5. DRUGE DEJAVNOSTI DRUŠTVA

5.1 ZNAŠ, NAUČI DRUGEGA: PROSTOVOLJSKO UČENJE RAČUNALNIŠTVA V DVOJICAH

Uvodno srečanje za bodoče mentorje in mentorirance je bilo v ponedeljek, 11. februarja. Na uvodnem srečanju je Maša Bizovičar predstavila koncept in vizijo gibanja, Meta Žgur pa je predstavila delovanje učnih dvojic. Srečanja sta se udeležila dva mentorja (Janez Pogačar in Jurij Kus) ter štirje mentoriranci. Marca smo ponovno animirali slušatelje za vključitev v gibanje *Znaš, nauči drugega.* Uvodno srečanje za nove mentorje in mentorirance je bil v četrtek, 11. aprila. Srečanja sta se udeležila oba obstoječa mentorja, prišel pa je tudi novi mentor Matej Skobe. Uvodnega srečanja se je udeležilo sedem potencialnih mentorirancev. Maša Bizovičar in Meta Žgur sta svetovali pri oblikovanju novih prostovoljskih učnih dvojic. Oblikovalo se je 7 prostovoljskih parov. Skupno je v letu 2013 do junija delovalo 5 stalnih prostovoljskih učnih dvojic, 6 učnih dvojic pa se je srečalo enkrat do dvakrat, ko se je pojavil le določen računalniški problem.

Skupno so do junija 2013 mentorji Janez Pogačar, Jurij Kus in Matej Skobe opravili 34,5 ur prostovoljnega dela (46 pedagoških ur); Janez Pogačar je opravil 12 ur (16 pedagoških ur), Jurij Kus 7,5 ur (10 pedagoških ur) in Matej Skobe 15 ur (20 pedagoških ur).

21. novembra smo organizirali še eno uvodno srečanje za nove mentorje in mentorirance. Srečanja se je udeležilo 6 mentorirancev in 4 mentorji. Oblikovalo se je 6 prostovoljskih parov, ki so z delom začele konec novembra 2013.

Mentorji v gibanju so se 18. aprila udeležili usposabljanja, ki ga je zanje pripravilo podjetje S&T Slovenija d.d. Meta Žgur je gibanje Znaš, nauči drugega predstavila v okviru *Tedna medgeneracijskega učenja*, 28. novembra na CDI Univerzumu.

5.2 SPECIALNA KNJIŽNICA

Specialna knjižnica Univerze za tretje življenjsko obdobje služi raziskovalcem, mentorjem, starejšim študentom, novinarjem, še posebno pa študentom fakultet, ki prihajajo na organizirano študijsko prakso in preučujejo različna vprašanja starejših, bodisi osebna, bodisi družbena. V letu 2013 je knjižnico obiskalo 54 obiskovalcev; večina njih so bili naši slušatelji, mentorji in študenti redne Univerze v Ljubljani.

Gradivo je urejeno po lastnem sistemu, tj. glede na najpogostejša področja, ki smo jih prepoznali in prevladujoče ključne besede. Vsebinska področja, v katere je knjižnično gradivo razdeljeno, imajo vsako svojo oznako (v oklepaju) in so naslednja: Raziskovalne naloge (RN), 48 naslovov, Strokovne in predstavitvene publikacije UTŽO (SPU), 85 naslovov, Izdelki študijskih krožkov (IŠK), 37 naslovov, Študijska praksa študentov (ŠP), 26 naslovov, Članki o izobraževanju starejših v Andragoških spoznanjih (ČAS), 38 naslovov, Andragoška spoznanja (AS), 59 naslovov, Umetnost (U), 14 naslovov, Umetnostna zgodovina (UZ), 18 naslovov, Psihogeriatrija (PG), 14 naslovov, Starejši in prostovoljstvo (SiP), 50 naslovov, Gerontologija (G), 88 naslovov, Socialna gerontologija (SG), 127 naslovov, Socialno varstvo (SV), 72 naslovov, Narodopisje (NAR), 80 naslovov, Andragogika (ANDR), 340 naslovov, Jezikoslovje (JEZ), 25 naslovov, Slovenske univerze za tretje življenjsko obdobje (SU), 122 naslovov, Drugo knjižno gradivo (DG), 260 naslovov, Audio-video gradivo (AVG), 148 naslovov.

Skupaj: 1637 naslovov. V letu 2013 se je knjižnica okrepila s 115 novimi izvodi.

Novo knjižnično gradivo v letu 2013:

1. Aleksejev, J. (2012). *Against Philosophy.* Maribor: Subkulturni Azil.

2. Arber, S. in Timonen, V. (ur.). (2012). *Contemporary Grandparenting. Changing family relationships in global contexts.* Velika Britanija: The Policy Press.

3. *Benefits of vocational education and training in Europe for people, organisations and countries.* (2013). Luxembourg: Publications Office of the European Union.

4. *Da je skupaj lažje biti sam: zbornik prispevkov o (so)bivanju starejših.* (2013). Ljubljana: Zveza društev upokojencev Slovenije.

5. *Dobitniki priznanj za promocijo učenja in znanja odraslih 2012.* (2012). Ljubljana: Andragoški center Slovenije.

6. Findeisen, D. (2012). *Koraki v prostovoljstvo: naredimo jih skupaj na Univerzi za tretje življenjsko obdobje v Ljubljani.* Ljubljana: Društvo za izobraževanje za tretje življenjsko obdobje.

7. Fischer, T. (2013). *Intergenerational Approach Handbook.* Belgija: MENON Network EEIG.

8. Fisher Chan, J. (2010). *Designing and Developing Training Programs. Pfeiffer Essential Guides to Training Basics.* San Francisco: Pfeiffer.

9. Fricke, A. in Dow, S. (ed.). (2009). *Cultural Participation and Creativity in Later Life.* Remscheid: Institut für Bildung und Kultur e.V.

10. Fricke, M., Marley, M., Morton, A. in Thomé, J. (2013). *The Mix@ges experience. How to promote Intergenerational Bonding through Creative Digital Media.* Remscheid.

11. *Handbook for Dissemination, Exploitation and Sustainability of Educational Projects.* (2011). Lizbona: Diva project.

12. *Improving later life. Understanding the oldest old*. (2013). London: Age UK.

13. Javrh, P. in Kuran, M. (ur.). (2012). *Temeljne zmožnosti odraslih.* Ljubljana: Andragoški center Slovenije.

14. Klemenčič, K. (2013). *Geografski vidiki Slovenske univerze za tretje življenjsko obdobje.* Zaključna seminarska naloga, Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta.

15. Klemenčič, S., Možina, T. in Žalec, N. (2012). *Kompetenčna zasnova spopolnjevanja izobraževalcev odraslih.* Ljubljana: Andragoški center Slovenije.

16. Krajnc, A., Findeisen, D., Ličen, N., Ivanuš Grmek, M. in Kunaver, J. (2013). *Posebnosti izobraževanja starejših.* Ljubljana: Društvo za izobraževanje za tretje življenjsko obdobje.

17. Kridel, C., Bullough, R. V., in Shaker, P. (2013). *Teachers and Mentors. Profiles of Distinguished Twentieth-century Professors of Education.* New York: Routledge.

18. Kunaver, D. (2009). *Songs in American History.* Ljubljana: Samozaložba.

19. *Learning and education in later life.* (2012). Gradec: University of Graz.

20. Mezgec, M. (2012). *Funkcionalna pismenost v manjšinskem jeziku; primer slovenske manjšine v Italiji.* Koper: Univerza na Primorskem, Pedagoška fakulteta.

21. Možina, T., Klemenčič, S., Vilič Klenovšek, T., Zorić Frantar, M., Jurič Rajh, A., in Orešnik Cunja, J. (2013). *Kazalniki kakovosti izobraževanja odraslih.* Ljubljana: Andragoški center Slovenije.

22. *Musica Linguaggio e Poesia nelle tradizioni Italiana e Slovenia.* (2012). Ljubljana: Slovenian Third Age University.

23. *Nature Tourism as an Empowerment Tool.* (2012). Lizbona: Nature project.

24. *Odpiramo poti do znanja. Zbornik Centrov vseživljenjskega učenja Slovenije.* (2012). Ljubljana: Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport.

25. Scoppetta, A., Machačová, J. in Moser, P. (2013). *Green Paper; Central European Ageing Strategy.* Dunaj: CE-Ageing Platform.

26. *See green. Senior Engagement in a Green Economy.* (2012). Velika Britanija: See Green Project.

27. *Sledi služkinj in Aleksandrink po Krasu, Brkinih in Vipavskem.* (2013). Sežana: Društvo Univerza za tretje žvljenjsko obdobje Kras.

28. *The New Future of Old Age*. (2011). Bonn: Federal Ministry of Education and Research.

29. Velikonja, M., Svetina, M. in Možina, T. (2012). *Andragoško vodenje za vodje izobraževanja odraslih in učitelje.* Ljubljana: Andragoški center Slovenije.

30. Zachary, L. J. (2012). *The Mentor's Guide. Facilitating Effective Learning Relationships.* San Francisco: Jossey-Bass Publishers.

31. Železnik, N. (2012). *Adijo, grem domov. Temne sence demence.* Ljubljana: Forma 7.

5.3 MENTORSTVO ŠTUDENTOM

Na Univerzi za tretje življenjsko obdobje je v letu 2013 enaindvajset dodiplomskih in podiplomskih študentov Univerze v Ljubljani in Univerze v Mariboru opravljalo andragoško prakso ali raziskovalno delo. Nudili smo jim mentorstvo ali somentorstvo pri opravljanju andragoške prakse, podporo pri pisanju raziskovalnih in diplomskih nalog ali raziskovalnem delu, jim svetovali pri izbiri knjižničnega gradiva ipd. Mentorstvo študentov vodi Alijana Šantej, vodja UTŽO Ljubljana.

Bojanu Macuhi, študentu doktorskega študija s področja edukacijskih ved Univerze v Mariboru, smo svetovali glede uporabe strokovnega gradiva za opravljanje raziskovalne naloge o izobraževanju v tretjem življenjskem obdobju.

Janez Logar, študent Zakonskih in družinskih študij na Univerzi v Ljubljani, je med študenti UTŽO Ljubljana opravil del svoje raziskave o povezanosti števila otrok in zadovoljstvom v zakonu, povezanostjo in vernostjo partnerjev.

Petru Oegemi, študentu Teološke fakultete Univerze v Ljubljani, smo omogočili hospitacijo v študijski skupini *Slovenski prostor skozi zgodovino* z namenom spoznavanja izvajanja programov za izobraževanje odraslih.

Maja Nikolić, študentka Fakultete za varnostne vede, je v okviru magistrske naloge *Starejše žrtve kaznivih dejanj v Sloveniji in tujini*, med slušatelji UTŽO Ljubljana in drugih slovenskih UTŽO izvedla del ankete o poznavanju

preventivnih/samozaščitnih ukrepov starejših za preprečevanje kaznivih dejanj.

Katja Klemenčič, študentka geografije na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani, je v naši ustanovi opravila raziskovalno nalogo *Geografski vidiki prostorske razporeditve Slovenske univerze za tretje življenjsko v Sloveniji*.

Loreta Stojčevski, študentka Fakultete za družbene vede Univerze v Ljubljani, je v okviru seminarske naloge Vseživljenjsko učenje preučevala študij na UTŽO.

Tamara Meško, absolventka psihologije na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani, je v okviru diplomske naloge na temo prilagajanja na upokojitev opravila raziskavo med študenti UTŽO.

Vanja Blagotinšek, študentka psihologije Univerze v Mariboru, je v okviru svojega diplomskega dela preučevala značilnosti vsakdana slovenskih upokojencev in del raziskave opravila tudi med študenti UTŽO Ljubljana.

Aleksandra Jerebic Topolovec, študentka Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani, je med slušatelji UTŽO Ljubljana opravila spletno raziskavo o uporabi spletnih omrežij in njihovega vpliva na nakupovalne navade turističnih storitev.

Meta Brečič, študentka 1. letnika druge bolonjske stopnje študija andragogike, je na Univerzi za tretje življenjsko obdobje v mesecu novembru opravljala 14-dnevno andragoško prakso. Po uvodni predstavitvi razvoja, poslanstva in dejavnosti organizacije je opravila osem obiskov študijskih skupin, kjer je vstopila v neposreden stik z udeleženci izobraževanja (starejšimi odraslimi) in mentorji. V okviru prakse se je udeležila treh skupnih dogodkov Univerze za tretje življenjsko obdobje: kulturnega dogodka *Med slovensko in italijansko kulturo*, srečanja dvojic *Znaš, nauči drugega*, izobraževalnega srečanja *Pravice pacientov – ali jih poznate. S*odelovala je tudi pri pripravi, izvedbi in evalvaciji izobraževalnega srečanja za animatorje študijskih skupin UTŽO, ki je potekalo 27. novembra v okviru nacionalnega projekta *Slovenska mreža organizacij izobraževanja starejših,* ki ga vodi UTŽO. V času prakse se je udeležila tudi dveh nacionalnih andragoških posvetov: (a) Letnega posveta Andragoškega centra Slovenije, 20. november 2013 in (b) konference ZLUS z naslovom Odličnost

izobraževalcev odraslih in prelomni časi, 21. november 2013. Oba dogodka sta ji omogočila vstop v širše strokovno okolje na področju andragogike.

Emina Pandžić, podiplomska študentka Fakultete za družbene vede Univerze v Ljubljani, je za potrebe svoje magistrske naloge v naši ustanovi izvedla med slušatelji geografije anketo o vplivu spremljanja medijev na politično zaupanje in participacijo.

Anja Mislovič, študentka smeri Organiziranje in menedžment socialnih dejavnikov na fakulteti DOBA v Mariboru je pri predmetu Medgeneracijsko povezovanje izbrala za primer medgeneracijskega povezovanja Slovensko univerzo za tretje življenjsko obdobje. Z odgovori na njena vprašanja smo ji predstavili UTŽO kot medgeneracijski projekt.

Sara Justin, Christina Belopavlović, Dijana Cvijić, Teja Černe in Lina Novak, študentke Socialne pedagogike na Pedagoški fakulteti Univerze v Ljubljani, so v okviru predmeta Razvojna psihologija med slušatelji umetnostne zgodovine na UTŽO Ljubljana izvedle raziskavo o motivih in razlogih starejših za vključevanje v izobraževanje in z rezultati raziskave potrdile tezo, da je glavni motiv pridobiti novo znanje.

Franja Božnar in Leonida Brezovec, študentki magistrskega študija andragogike na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani, sta v okviru predmeta Izbrane metode raziskovanja opravili med študenti UTŽO Ljubljana raziskavo o vplivu neformalnega izobraževanja na kakovost življenja v tretjem življenjskem obdobju. Rezultati raziskave so potrdili tezo, da izobraževanje starejšim boljša in spreminja življenje; bolje razumejo spremembe, jih lažje usvojijo in uporabijo v svojem življenju in življenju svoje družine, se lažje vključijo v lokalno okolje, prispevajo k razvoju lokalnega okolja itd.

5.4 SODELOVANJE Z DRUGIMI ORGANIZACIJAMI

Z namenom uresničevanja svojega poslanstva se društvo povezuje s sorodnimi organizacijami kot so Zveza društev upokojencev Slovenije, Slovenska filantropija, Andragoški center Slovenije, Andragoško društvo Slovenije, Mestni kino Kinodvor, Slovensko mladinsko gledališče, CNVOS, Inštitut

Antona Trstenjaka, UNICEF, Botanični vrt v Ljubljani, Univerzitetni klinični center Ljubljana, Prirodoslovni muzej Slovenije, Muzej za arhitekturo in oblikovanje, Slovenski etnografski muzej, Gledališki muzej, Vzajemnost, Inštitut za klinično nevrofiziologijo pri UKC Ljubljana in druge sorodne ustanove. Z navedenimi in drugimi nevladnimi organizacijami nas povezuje kontinuirano sodelovanje ali sodelovanje v posamičnih akcijah in/ali programih.

Sodelovali smo na Bazarju nevladnih organizacij Lupa 2013, ki ga organizira CNVOS in je potekal 26. septembra na Prešernovem trgu. Na naši predstavitveni stojnici smo predstavljali dejavnosti Univerze za tretje življenjsko obdobje, animirali obiskovalce za vpis in predstavljali projekt Z menoj po mojem mestu (Personal TownTours). Na bazarju so sodelovali: Meta Žgur, Lučka Šićarov, Vida Vilhar Pobegajlo in Lijana Verbajs.

S Slovensko filantropijo nas povezuje tesno programsko povezovanje pri usposabljanju prostovoljcev UTŽO za organizirano prostovoljno delo v javnih ustanovah. Sodelavci Slovenske filantropije se vključujejo v usposabljanje prostovoljcev predvsem s temami na področju etike prostovoljnega dela. S Slovensko filantropijo smo se v letu 2013 povezali tudi na področju prostovoljnega dela na Onkološkem inštitutu.

Z Mestnim kinom Kinodvor nas povezuje že utečen filmski abonma za poznejša leta (Filmska srečanja ob kavi). V letu 2012 smo vstopili v partnersko sodelovanje s Slovenskim mladinskim gledališčem (SMG) in razvili gledališki abonma za starejše *Gledališče ob petih*. Po vsaki gledališki predstavi pripravi SMG za obiskovalce pogovore z igralci, dramaturgi in režiserji uprizoritve. Slušatelji Univerze so abonma dobro sprejeli.

Programsko partnersko sodelovanje imamo razvito tudi s Prirodoslovnim muzejem Slovenije, s čimer smo omogočili prostovoljno vključevanje slušateljev v delo muzeja in izvajanje skupnih izobraževalnih dogodkov. Sodelovanje je obrodilo razstavo *Gremo v gore*, ki so jo pripravili slušatelji študijske skupine Narava – znana neznanka pod mentorstvom strokovne sodelavke muzeja dr. Staše Tome.

5.5 JAVNA KAMPANJA

Spletne novice Slovenske univerze za tretje življenjsko obdobje

V obdobju januar – december 2013 smo izdali šestnajst številk spletnih novic Slovenske univerze za tretje življenjsko obdobje. Pošiljamo jih v prvi vrsti slušateljem, mentorjem in sodelavcem Univerze za tretje življenjsko obdobje, pa tudi širši strokovni javnosti: strokovnjakom na področju andragogike, socialne gerontologije, psihologije, geragogike, medicine, oblikovalcem lokalnih in nacionalnih politik, študentom v terciarnem izobraževanju, sorodnim organizacijam, novinarjem. E-novice odpirajo nove poglede in vprašanja o starejših, dejavni starosti in novih socialnih vlogah starejših.

Domača spletna stran, elektronske in pisne okrožnice, oglasna deska

Na domači spletni strani www.univerza3.si in spletni strani www.slovenska-univerza3.si seznanjamo slušatelje, mentorje, mrežo slovenskih univerz in širšo javnost o dogodkih, novostih, tekočih dogajanjih in aktivnostih v projektih na Univerzi za tretje življenjsko obdobje.

Slušatelje, predvsem animatorje študijskih skupin, o tekočih dogajanjih obveščamo s pisnimi in elektronskimi okrožnicami in z obvestili na oglasnih deskah na sedežu Univerze. Oglasne deske so tematsko razporejene in sicer: Novice UTŽO Ljubljana in mreže slovenskih univerz, UTŽO v mednarodnih projektih, UTŽO v javnih občilih, Novice iz partnerskih ustanov in Kritični razmislek o poznejših letih in vsem drugem.

Objavljanje v drugih elektronskih medijih

Obvestila o aktualnih dogajanjih in novostih na Univerzi za tretje življenjsko obdobje objavljamo tudi na spletnem portalu Seniorji.info, spletni strani Facebook, portalu Moja občina, v CNVOS obvestila, v Eyuridice novicah, Napovedniku.com, e-novičkah ACS, e-informativnem glasilu ADS.

Mentor in znanje

Elektronska publikacija *Mentor in znanje* je namenjena predvsem mentorjem študijskih skupin. V letu 2013 so izšle e-publikacije *Mentor in znanje*:

Januar / februar 2013
Vrednost izobraževanja starejših

Marec / april 2013
Razvoj izobraževanja odraslih v času varčevanja

Julij / avgust 2013
Odnosi v študijski skupini

September / oktober 2013
Odprtost študijske skupine

November / december 2013
Vpliv stereotipov, predsodkov in diskriminacije na učenje in izobraževanje starejših

Drugo sodelovanje z mediji

Sodelovanje v radijskih in televizijskih oddajah

Radio Slovenija 1, oddaja Jutranji program, 17. 2. 2013
Sodelovala: doc. dr. Dušana Findeisen, Tomaž Banovec
Tema: tretje življenjsko obdobje
Novinarka: Lucija Fatur

Hrvatska radiotelevizija 1, oddaja Treća dob, 17. 2. 2013
Sodelovali: doc. dr. Dušana Findeisen, Jasna Ćurin
Tema: pomen izobraževanja starejših odraslih, začetek in rast Slovenske univerze za tretje življenjsko obdobje, sodelovanje z lokalno in nacionalno oblastjo, raziskovanje, javna kampanja; vpis na Univerzo za tretje življenjsko obdobje Zagreb
Novinarka: Anita Hrstić

Televizija Slovenija 3 (parlamentarni program), oddaja Slovenci Evropejci, 22. 3. 2013
Sodelovala: prof. dr. Ana Krajnc
Tema: prostovoljstvo
Novinarka: Mojca Juvan

Radio Slovenija 1, 25. 4. 2013
Sodelovali: Duška Prinčič Domenis, Alijana Šantej
Tema: Mednarodni festival znanja in kulture starejših

Radio Sora, 29. 4. 2013
Sodelovala: Alijana Šantej
Tema: Mednarodni festival znanja in kulture starejših

POP TV, oddaja Preverjeno, 25. 6. 2013
Sodelovala: Ljuba Budimirovič
Tema: učenje tujih jezikov
Novinarka: Brigita Potočnik
RTV Slovenija, Slovenija 1, oddaja Dobro jutro, 20. 6. 2013
Sodelovale: članice študijskega krožka Keramika in mentorica Lučka Šićarov
Tema: predstavitev študijskih krožkov keramike na UTŽO Ljubljana

Radio Slovenija 1, oddaja Storž, 18. 9. 2013
Sodelovali: doc. dr. Dušana Findeisen, doc. dr. Aleš Završnik, mag. Dušan Kramberger
Tema: predstavitev novih programov na UTŽO Ljubljana
Novinarka: Lucija Fatur

Radio Hrvatska 1, oddaja Treća dob, 9. 9. 2013
Sodelovala: Alijana Šantej
Tema: organiziranost univerze za tretje življenjsko obdobje, vsebine izobraževalnih programov

Planet TV, oddaja Danes, 24. 9. 2013
Sodelovali: prof. dr. Ana Krajnc, Alenka Gabriela Čeh, mag. Olga Paulič
Tema: novo študijsko leto na Univerzi za tretje življenjsko obdobje v Ljubljani

Radio Slovenija 1, oddaja Studio ob 17-ih, 2. 10. 2013
Sodelovali: prof. dr. Ana Krajnc, Tomaž Banovec, prof. dr. Jože Ramovš, Marija Tomšič
Tema: kakovostno staranje v tretjem življenjskem obdobju
Novinarka: Lucija Fatur

RTV Slovenija, Slovenija 1, oddaja Dobra ulica z Milico Prešeren, 2. 10. 2013
Sodelovali: Maruška Soklič Klasinc, Breda Cajhen
Tema: aktivna starost
Novinarka: Milica Prešeren

Radio Ognjišče, oddaja Ljudje, ki navdihujejo, 12. 12. 2013
Sodelovala: Boža Kavčič
Tema: prostovoljno delo, študij angleščine in italijanščine na Univerzi za tretje življenjsko obdobje v Ljubljani
Novinarka: Damijana Medved

Članki v javnih občilih izpod našega peresa

(2013). »Kako uživati b živem, neulovljivem jeziku?«, *Moja občina*, 14. januar, http://www.mojaobcina.si/ljubljana/dogodki/kako-uzivati-v-zivem-neulovljivem-jeziku-1.html

(2013). »Prostovoljstvo starejših za razvoj lokalne skupnosti«, *Moja občina,* 1. marec, http://www.mojaobcina.si/ljubljana/dogodki/prostovoljstvo-starejsih-za-razvoj-lokalne-skupnosti.html

(2013). »Znanje za varno vožnjo«, *Moja občina*, 5. april, http://www.mojaobcina.si/ljubljana/dogodki/znanje-za-varno-voznjo.html.

Šantej, A. (2013). »2. Mednarodni festival znanja in kulture starejših«, *E-informativno glasilo Andragoškega društva Slovenije*, april, leto IV, številka 2, str, 9-10.

Findeisen, D. (2013). »Kako z medgeneracijskim izobraževanjem spodbuditi razmislek o naravi in vlogi različnih rodov«, *e-novičke Andragoškega centra Republike Slovenije*, maj, str. 15.

Šantej, A. (2013). »UTŽO Ljubljana vabi k vpisu«, *e-novičke Andragoškega centra Republike Slovenije*, julij-avgust, str. 30.

(2013). »Univerza za tretje življenjsko obdobje vabi k vpisu«, *Moja občina*, 20. avgust, http://www.mojaobcina.si/ljubljana/novice/obvestila/drustva/trideseto-studijsko-leto-univerze-za-tretje-zivljenjsko-obdobje-v-ljubljani-verjamete-v-tradicijo-vabljeni-k-vpisu.html.

Findeisen, D. (2013). »Dejavno staranje danes. Kaj je to?«, *CNVOS,* 18. september, http://www.cnvos.info/index/article/id/8794/cid/221.

(2013). »Med slovensko in italijansko kulturo«, *Moja občina*, 8. november, http://www.mojaobcina.si/ljubljana/dogodki/med-slovensko-in-italijansko-kulturo-1.html.
(2013). »Učenje računalništva v dvojicah«, *Moja občina*, 8. november, http://www.mojaobcina.si/ljubljana/dogodki/ucenje-racunalnistva-v-dvojicah.html.

(2013). »Miklavžev sejem – prodajna razstava punčk iz cunj«, *Moja občina*, 8. November, http://www.mojaobcina.si/ljubljana/dogodki/miklavzev-sejem- - -prodajna-razstava-punck-iz-cunj.html.

Vodopivec, M. (2013). »Med slovensko in italijansko kulturo«, *Moja občina*, 27. november, http://www.mojaobcina.si/ljubljana/novice/kultura/med-slovensko-in-italijansko-kulturo.html

Članki izpod peresa slušateljev

Prezelj, L. (2013). »Pesmi oznanjajo nov pogum ljudi«, *Delo*, januar.

Majzelj, M. in Ribič, H. (2013). »Poštenost, moja slovenska izkušnja«, *Vzajemnost*, marec, št. 3, str. 58-59.

(2013). Študijski krožek »Novinarstvo« Univerze za tretje življenjsko obdobje v Ljubljani. »Položaj ženske, matere in družine«, *Vzajemnost*, marec, št. 3, str. 58-59.

Železnik, N. (2013). »Primorska skozi čas«, *Naša žena*, april, št. 4, str. 7.

Železnik, N. (2013). »Mednarodni festival znanja in kulture starejših«, *Vzajemnost*, april, št. 4, str. 54.

Steindl, A. (2013). »Helga Pöcheim, prevajalka in profesorica z Dunaja«, *Naša žena*, junij, št. 6, str. 24-25.

Železnik, N. (2013). »Delo je njen konjiček«, *Vzajemnost*, julij-avgust, št. 7-8, str. 58.

Kovačič, M. in Godec Lotrič, M. (2013). »Matematika v poznejših letih«, *Moja občina*, 4. September http://www.mojaobcina.si/ljubljana/novice/obvestila/drustva/matematika-v-ponejsih-letih.html.

Železnik, N. (2013). »Gledališče ob petih«, *Vzajemnost*, september, št. 9, str. 63.

Železnik, N. (2013). »Zmeraj je pravi čas za učenje«, *Nedeljski*, 18. september, letnik 52, št. 38, str. 5.

(2013). Študijski krožek »Novinarstvo« Univerze za tretje življenjsko obdobje v Ljubljani. »Časopisom in revijam se stežka odpovemo«, *Vzajemnost*, oktober, št. 10, str. 50.

Kovačič, M. in Godec Lotrič, M. (2013). »Matematika je lahko prav zanimiva«, *Vzajemnost*, oktober, str. 63.

(2013). Študijski krožek »Čudoviti svet ugank« Univerze za tretje življenjsko obdobje v Ljubljani. »Od Tržiča do Volge«, *Ugankarska revija Problem*, 20. september, št. 57.

(2013). Študijski krožek »Novinarstvo« Univerze za tretje življenjsko obdobje v Ljubljani. »Komu in kako pišete voščilnice za praznike?«, *Vzajemnost,* december, št. 12, str. 62.

Članki drugih o nas in/ali v sodelovanju z nami

Platiše, J. (2013). »Slovenka leta 2012 je Urška Žolnir«, *Seniorji.info,* 18. januar, http://www.seniorji.info/ZANIMIVOSTI_Slovenka_leta_2012_je_Urska_Zolnir.

Turk, A. (2013). »Ustanovno srečanje Foruma IKT 50+«, *e-novičke Andragoškega centra Republike Slovenije*, januar, str. 10.

Grizila, S. (2013). »Okrogla soba z razgledom«, *Jana*, 22. januar, leto XLI, št. 4.

(2013). »Ljubljanska univerza za tretje življenjsko obdobje«, *Glasilo Mestne občine Ljubljana*, januar , leto XVIII, številka 1.

Bandur, S. (2013). »Ugankarstvo je drugačen pogled na svet«, *Delo, Sobotna priloga*, 2. februar.

Platiše, J. (2013). »Slovenka leta 2012 je Urška Žolnir«, *Jana*, 2. februar, št 2, str. 10

(2013). »Pripravljajo Evropski potni list spretnosti in znanjo«, *E-informativno glasilo Andragoškega društva Slovenije*, februar, leto IV, št. 1.

(2013). » Mestni program izobraževanja starejših«, *E-informativno glasilo Andragoškega društva Slovenije*, februar, leto IV, št. 1.

Ogulin Počrvina, G. (2013). »Raziskava o vseživljenjskem učenju in izobraževanju med starejšimi odraslimi s podeželja na UTŽO pri ljudskih univerzah v Jugovzhodni Sloveniji«, *e-novičke Andragoškega centra Republike Slovenije*, februar, str. 23-24.

Turk, A. (2013). » Univerza za tretje življenjsko obdobje napoveduje«, *e-novičke Andragoškega centra Republike Slovenije*, februar, str. 24.

(2013). »Vabilo na dogodke Univerze za tretje življenjsko obdobje v februarju in marcu«, *Andragoški center Slovenije*, februar 2013, http://www.acs.si/index.cgi?m=3&id=1149.

(2013) »Predstavitev 50 Oninih žensk«, *Ona plus*, 5. marec, leto 3, št. 1, str. 51.

Turk, A. (2013). »Univerza za tretje življenjsko obdobje napoveduje«, *e-novičke Andragoškega centra Republike Slovenije*, marec, str. 19.

(2013). »2. mednarodni festival znanja in kulture starejših«, *e-novičke Andragoškega centra Republike Slovenije*, marec, str. 22.

(2013). »2. mednarodni festival znanja in kulture starejših Primorska skozi čas«, *CNVOS*, 18. marec, http://www.cnvos.info/sl/index/article/id/7617/cid/92
Turk, A. (2013). »Prostovoljstvo starejših za razvoj lokalne skupnosti«, *e-novičke Andragoškega centra Republike Slovenije*, april, str. 10.

Turk, A. (2013). »Spletna stran Wikiverze«, *e-novičke Andragoškega centra Republike Slovenije*, april, str, 10.

(2013). »2. Mednarodni festival Znanja in kulture starejših«, *Od tu in tam; e-novice Univerze za tretje življenjsko obdobje Škofja Loka*, maj, leto IV, št. 35.

(2013). »Srečanje animatorjev in mentorjev Univerze za tretje življenjsko obdobje v Ljubljani«, *Eurydice Slovenija*, maj, http://www.eurydice.si/index.php/arhiv-novic/7240-sreanje-animatorjev-in-mentorjev-univerze-za-tretje-ivljenjsko-obdobje-v-ljubljani.

Jelenc, Z. (2013). »Ste že kdaj slišali za indeks dejavnega staranja?«, *E-informativno glasilo Andragoškega društva Slovenije*, maj, leto IV, št. 3, str. 6.

Naraglav, D. (2013). »Prostovoljci ne igramo vloge, smo preprosto navzoči«, *Vzajemnost*, junij, št. 6, str. 54-55.

P. R. T. (2013). »Festival znanja in kulture«, *Vzajemnost*, junij, št. 6, str. 9.
Malik, M. (2013). »Usposabljanje mentorjev«, *Latnik*, maj, št. 139.

Turk, A. (2013). »Četrti prebivalstveni forum v Bruslju«, *e-novičke Andragoškega centra Republike Slovenije,* junij, str. 12-13.

T. P. (2013). »Gledališče ob petih«, *Naša žena*, junij, št. 6.

(2013). »Univerza za tretje življenjsko obdobje v Ljubljani: vpis v novo študijsko leto«, *Eurydice Slovenija*, 13. junij, http://www.eurydice.si/index.php?option=com_content&view=article&id=7450&catid=96&/temid=342.

Remic, M. M. (2013). »Ptice v glini«, *Moj dom*, priloga časopisa Dnevnik, 19. junij, letnik XVII, št. 303, str. 46-47.
(2013). UTŽO Ljubljana vabi k vpisu«, *Andragoški center Slovenije*, julij, http://www.acs.si/index.cgi?m=3&id=1258.

Sušnik, S. (2013). »Ptičji dol«, *Rože in vrt*, julij-avgust, letnik XII, št. 7-8, str. 38-39.

J. P. (2013). »Za novo znanje ni nikoli prepozno«, *Nedelo*, 23. junij, leto XIX, št. 25, str. 16.

ISL (2013). »Društvo Most – 15 let«, *Latnik*, 29. junij, št. 140, str. 5.

(2013). »Trideseto študijsko leto Univerza za tretje življenjsko obdobje«, *CNVOS*, 20. avgust, http://www.cnvos.info/si/index/article/id/8634/cid/92.

(2013). »Slovensko mladinsko gledališče vabi k vpisu abonmaja Gledališče ob petih«, *Glasilo Mestne občine Ljubljana*, september, letnik XVIII, št. 7, str. 35.

(2013). »Trideseto študijsko leto Univerze za tretje življenjsko obdobje v Ljubljani«, *Eurydice Slovenija*, 27. avgust, http://www.eurydice.si/index.php/arhiv-novic/7722-trideseto-tudijsko-leto-univerze-za-tretje-ivljenjsko-obdobje-v-ljubljani.

Turk, A. (2013). »Spletna stran projekta FORAGE«, *e-novičke Andragoškega centra Republike Slovenije*, september, str. 9.

Zgonik, A. (2013). »Skoraj trideset let plavanja proti toku«, *Delo*, 1. oktober, str. 18.

Sušnik, S. (2013). »Lučkin vrt: več zgodb kot cvetlic«, *Rože in vrt*, november, letnik XII, št. 11, str. 16-19.

Kotnik, I. (2013). »Konferenca odličnost izobraževalcev odraslih in prelomni časi«, *E-informativno glasilo Andragoškega društva Slovenije*, november, leto IV, št. 5, str. 8-9.

Jelenc, Z. (2013). » Univerza za tretje življenjsko obdobje praznuje 30 let. *E-informativno glasilo Andragoškega društva Slovenije*, november, leto IV, št. 5, str. 10.

Jelenc, Z. (2013). »Koliko trošijo starejši«, *E-informativno glasilo Andragoškega društva Slovenije*, november, leto IV, št. 5, str. 10.

Jelenc, Z. (2013). »Usposabljanje mentorjev specialistov izobraževanja starejših«, *E-informativno glasilo Andragoškega društva Slovenije*, november, leto IV, št. 5, str. 11.

Truk, A. (2013). »Program za izobraževanje starejših«, *e-novičke Andragoškega centra Republike Slovenije*, november, str. 16.

Štrancar, A. (2013). »Zaključna konferenca CVŽU Ljubljanske regije« *e-novičke Andragoškega centra Republike Slovenije*, november, str. 24.

Zgibanke in drugo promocijsko gradivo

Šantej, A.: »Prostovoljstvo starejših za razvoj lokalne skupnosti«, 2013 (zgibanka)

Šantej, A.: »2. Mednarodni festival znanja in kulture starejših Primorska skozi čas«, 2013 (zgibanka)

Kutin, M.: »Malo mesto, veliko presenečenje«, 2013 (zgibanka)

Kutin, M.: Small city, big surprise«, 2013 (zgibanka)

Šantej, A.: »Univerza za tretje življenjsko obdobje v Tednu vseživljenjskega učenja vabi« 2013 (zgibanka)

Šantej, A.: »Nove vsebine za novo življenjsko obdobje Novi študijski programi 2013/2014«, 2013 (zgibanka)

Šantej, A.: »Uravnotežena prehrana in gibanje za zdravje v poznejših letih življenja«, 2012 (zgibanka)

Bizovičar, M.: »Tivoli in spomeniki, kulturna in naravna dediščina«, 2013 (zgibanka)

Šantej, A.: »Vstopimo v središče družbenega dogajanja … z izobraževanjem in prostovoljnim delom«, 2013 (zgibanka)

Gubanc, I.: »Slovenska univerza za tretje življenjsko obdobje«, 2013 (plakat)

Gubanc, I.: »Slovenian Third Age University«, 2013 (plakat)

Gubanc, I.: »2. mednarodni festival znanja in Kulture: Primorska skozi čas«, 2013 (plakat)

Železnik Bizjak, B.: »Dom, kultura bivanja, oprema in prenova«, 2013 (plakat)

Šantej, A.: »Študijski programi 2013/2014«, 2013 (plakat)

Šolar, A.: »Pojdi z menoj po mestu«, 2013 (plakat)

6. MEDNARODNI PROJEKTI DRUŠTVA

Mednarodne projekte društva vodi doc. dr. Dušana Findeisen, predstojnica Inštituta za raziskovanje in razvoj izobraževanja, v sodelovanju s strokovnimi sodelavkami prof. dr. Ano Krajnc, Tamaro Jare in Meto Žgur.

6.1 PERSONAL TOWNTOURS – Z MENOJ PO MOJEM MESTU

V projektu sodeluje šest evropskih držav Nemčija, Francija, Italija, Romunija, Bolgarija in Slovenija. Projektno skupino na Univerzi za tretje življenjsko obdobje sestavlja sedem starejših, članov študijske skupine *Trgi, ulice in stavbe okoli nas*, ki se osredotočajo na zbiranje osebnih pripovedi in vtisov sicer anonimnih prebivalcev Ljubljane. Zanima jih, kako oni doživljajo svoje mesto in na kakšen način se v njihove pripovedi vpleta uradna zgodovina. Zbrali so si štiri teme, v okviru katerih zbirajo individualna doživetja mesta in osebne spomine prebivalcev Ljubljane, vse skupaj pa povežejo s strokovnim znanjem o prostoru in jih tako uredijo v celoto. Te teme so: Reka – njene skrivnosti in lepote; Srečevanja - med kulturo in prijatelji; Po sledeh trnovske ledenke; Kultura prebivanja.

Z menoj po mojem mestu, Ljubljani

V letu 2013 sta potekali dve srečanji v projektu: drugo srečanje je potekalo v Temišvarju, v Romuniji, kjer so mesto doživeli skozi ples, pisano besedo, jezik in izobraževalni sistem. Poleg osebnega doživljanja mesta pa so potekali tudi dogovori o nadaljnjem delu v projektu. Tretje srečanje je Potekalo v Vannes-u, v Franciji, kjer so udeleženci spoznavali predvsem bretansko kulturo in mesto Vannes skozi vodo in stavbe. Zadnje srečanje v projektu pa bo potekalo meseca maja v Ljubljani. Projekt poteka od oktobra 2012 do junija 2014.

6.2 CINAGE – EVROPSKI FILM ZA DEJAVNO STARANJE

Slovenska univerza za tretje življenjsko obdobje je članica evropskega projekta CINAGE, ki osvetljuje tematiko dejavnega staranja skozi oči evropskega filma. Evropski film služi kot metoda za refleksijo družbenega in osebnega pogleda na dejavno staranje. Starejši, izobraževalci in ostali strokovnjaki, bodo skozi evropske filme preučevali in raziskovali stereotipe o staranju in starejših ter ugotavljali, kaj sploh je dejavno staranje in kako ga živeti. Starejši bodo posneli kratke video prispevke o dejavnem staranju, kot ga vidijo in doživljajo sami, strokovnjaki pa bodo razvili priročnik za izobraževalce starejših kot tudi za starejše o uporabi evropskega filma v izobraževalnem procesu.

Projekt bo kritično ovrednotil koncept dejavnega staranja skozi strokovno literaturo in zgodovino evropskega filma, spodbujal bo dialog med strokovnjaki, ministrstvi in starejšimi ter razvijal nove pristope za dejavno staranje. V projekt so vključene organizacije: AidLearn iz Portugalske, Leeds Metropolitan University iz Velike Britanije, Associzione Centro Studi Cittá di Foligno iz Italije in Univerza za tretje življenjsko obdobje iz Slovenije. 9. in 10. decembra je v Lizboni potekalo prvo srečanje v projektu, kjer smo naredili

načrt dela v projektu, ki sta se ga udeležili prof. dr. Ana Krajnc in Meta Žgur. Projekt poteka od oktobra 2013 do septembra 2015.

Projekt ima svojo spletno stran: www.cinageproject.eu, svojo Facebook stran: www.facebook.com/cinageproject in svoj kanal v Youtube: www.youtube.com/cinageproject.

6.3 FORAGE

FORAGE (angl. For Age) je evropska mreža strokovnjakov na področju izobraževanja starejših odraslih. Projekt koordinira LLI (Inštitut za vseživljenjsko učenje na Univerzi v Leicestru) in povezuje predstavnike 20-tih držav. Namen mreže je ustvariti bazo podatkov o že izvedenih raziskavah in političnih rešitvah. Namenjena je splošni javnosti, strokovnjakom, predvsem pa raziskovalcem in ustvarjalcem lokalnih in državnih ter evropskih politik. V letu 2013 je potekala 30. septembra in 1. oktobra v Budimpešti 2. mednarodna konferenca ForAge z naslovom Prihodnost izobraževanja in učenja starejših. Učenje iz izkušenj, katere cilj je bil preučiti trende in razvoj na področju izobraževanja in učenja v poznejših letih življenja. Partnerji v projektu širijo vedenje o mreži FORAGE, kakor tudi rezultate svojega dela na spletni strani: http://www.foragenetwork.eu/

6.4 ECIL: Evropsko spričevalo medgeneracijskega učenja

(ang. **E**uropean **C**ertificate of **I**ntergenerational **L**earning)

Sklad Beth Johnson Fundation iz Velike Britanije (koordiniator projekta) skupaj s partnerji iz Bolgarije, Slovenije, Španije in Švedske razvija izobraževalni program za pridobitev evropskega spričevala za medgeneracijsko učenje.

Projekt prispeva k boljšemu razumevanju različnih generacij, večji solidarnosti in sodelovanju med generacijami in s tem boljši Evropi za vse generacije.

Pilotni izobraževalni program v projektu ECIL smo 6. in 7. junija izvedli v Ajdovščini v Hiši mladih, ob organizacijski podpori Ljudske univerze Ajdovščina. Potek izobraževanja je spremljala tudi Ann-Kristin Boström s Švedske, izvajalki programa sta bili Dušana Findeisen in Tamara Jare. Preizkusili sta izobraževalne dejavnosti Beth Johnson Foundation iz Velike Britanije, program pa sta podprli z izdelavo projektne osnove za reševanje resničnih problemov Vipavske doline ter s svojim teoretskim vložkom o konceptu medgeneracijskega učenja in oblikah medgeneracijskega povezovanja.

Pilotni izobraževalni program ECIL v Ajdovščini

V Ljubljani je 23. in 24. aprila potekalo drugo srečanje partnerjev projekta ECIL, katerega gostiteljica je bila Slovenska UTŽO. Srečali smo se partnerji iz Velike Britanije, Španije, Bolgarije, Švedske in Slovenije. Namen srečanja je bil narediti pregled stanja na področju medgeneracijskega izobraževanja in razvoj programa medgeneracijskega izobraževanja v podporo medgeneracijskim praksam. V ECIL-u želimo doseči javno priznani program medgeneracijskega izobraževanja, ki povečuje zavest o potrebnih vezeh med generacijami in seveda polje andragoškega raziskovanja in delovanja. Srečanje sta vodili doc. dr. Dušana Findeisen in Tamara Jare, ki sta odprli vprašanje preobrazbe izobraževalnega programa v on-line program. On-line izobraževanje temelji na knjižnici digitalnega gradiva, gradnji on-line skupnosti študentov in povratnih informacijah mentorja.

Tretje srečanje v projektu ECIL se je odvilo 21. in 22. oktobra v Granadi v Španiji, v Carmen de la Victoria. V majhni skupini strokovnjakov iz petih držav smo obravnavali teme, kot je priprava mednarodne konference o medgeneracijskem izobraževanju v Sofiji, priprava člankov v znanstvenih revijah, gradnja on-line programa ob uporabi Moodle in novega eksperimentalnega programa v Sloveniji in drugod za prihodnje mentorje medgeneracijskega učenja.

6.5 EMIL: Evropska mreža za medgeneracijsko učenje

Projektnemu srečanju ECIL je (prav tako v Granadi) sledilo srečanje prostovoljske mreže za medgeneracijsko učenje EMIL (ang. European Map of Intergenerational Learning). V projektu EMIL sta Dušana Findeisen in Tamara Jare sodelovali kot članici ocenjevalne komisije za evropsko nagrado EMIL, nagrado za najboljše oblike povezovanja/skupnega delovanja generacij in medgeneracijskega učenja na področjih: medgeneracijsko bivanje (stanovanje, bivalno okolje); kultura in umetnost; delovno okolje; lokalna skupnost; drugo.

http://www.emil-network.eu/european-certificate

http://www.ecileu.eu/

7 FINANČNO POROČILO ZA LETO 2013

PRIHODKI V LETU 2013

		Leto 2012	Leto 2013
1.	Članarine	566.392,00	580.568,00
2.	Dotacije MOL	14.650,00	11.744,00
3.	Dotacije MDDSZ	26.298,00	/
4.	Dotacije MZ	2.302,00	2.050,00
5.	Dotacije MIZŠ	12.185,00	10.500,00
6.	Dotacije nacionalni projekti (sofinanciranje ESS, MNZ, MIZŠ)	93.928,00	145.950,00
7.	Dotacije evropski projekti	29.584,00	29.191,00
8.	Finančni prihodki	3.414,00	22,00
	PRIHODKI SKUPAJ	**748.753,00**	**780.025,00**

ODHODKI V LETU 2013

1.	Stroški materiala	31.236,00	23.249,00
2.	Stroški storitev	563.621,00	543.239,00
3.	Stroški dela	141.595,00	198.370,00
4.	Odpisi vrednosti	7.362,00	11.201,00
	ODHODKI SKUPAJ	**743.814,00**	**776.059,00**

Presežek leto 2012 **4.939,00**

Presežek leto 2013 **3.988,00**

8 PRILOGE

8.1 PRILOGA 1: IZOBRAŽEVALNI PROGRAMI, SKUPINE, ŠTEVILO IN UDELEŽBA SLUŠATELJEV V ŠTUDIJSKIH LETIH 2011/2012, 2012/2013 in 2013/2014

Izobraževalni program	Število študijskih skupin 2011/2012	Število študijskih skupin 2012/2013	Število študijskih skupin 2013/2014
Angleški jezik	79	73	71
Antropologija sanj	1	/	/
Arheologija	1	1	1
Astronomija	1	1	1
Babica in dedek za današnje čase	1	1	1
Človek in njegove pisave	2	2	2
Čudoviti svet križank in ugank	1	1	1
Dom, kultura bivanja, oprema in prenova	/	1	1
Družine in kako v njih živimo	1	1	/
Etnologija	3	4	3
Filozofija, estetika in umetnost	1	1	1
Francoski jezik	11	12	13
Geografija (slovenska, svetovna)	9	9	10
Himalajske kulture	1	1	/
Hortikultura	1	1	1
Italijanski jezik	20	19	20
Japonska kultura in osnove japonščine	/	/	1
Keramika	6	6	6

Izobraževalni program	Število študijskih skupin 2011/2012	Število študijskih skupin 2012/2013	Število študijskih skupin 2013/2014
Kitajska kultura in umetnost	1	1	1
Kitajski jezik	2	2	3
Književnost	1	1	1
Komuniciranje in medsebojni odnosi	1	1	1
Kultura obnašanja	/	1	1
Ljubljana, moje mesto – moj življenjski prostor	1	1	1
Matematika kot del kulture in zgodovine človeka	1	1	1
Mediacija – ustvarjalna pot reševanja sporov	2	1	2
Medsebojni odnosi in sporazumevanje	5	5	3
Moji starši so stari – kritična geragogika	1	1	1
Narava – znana neznanka	1	1	1
Naravno vrtnarjenje	/	/	2
Nemški jezik	19	20	17
Novinarstvo	1	1	1
Od branja do pisanja	/	/	1
Osnove botanike	1	/	/
Pametno z denarjem	1	1	/
Program za varovanje zdravja	1	1	2
Psihologija osebnosti	4	2	2
Računalništvo	21	14	14
Rad(-a) imam gledališče	1	1	1
Restavratorstvo predmetov	1	1	1

Izobraževalni program	Število študijskih skupin 2011/2012	Število študijskih skupin 2012/2013	Število študijskih skupin 2013/2014
Ruski jezik (in književnost)	4	4	4
Slovenski prostor skozi zgodovino	1	1	1
Slikarstvo	13	11	10
Spoznajmo svoje mesto in domovino	1	1	1
Spoznavanje glasbene umetnosti	1	2	3
Svetovne religije in verstva	1	/	1
Španski jezik	12	13	11
Trgi, ulice in stavbe okoli nas	/	1	1
Umetnost pripovedovanja	1	1	1
Umetnostna zgodovina	37	38	38
UNESCO-va dediščina	/	/	1
Ustvarjalno pisanje	1	1	1
Utrdimo svoj položaj z besedo	/	1	1
Vrtna umetnost in oblikovanje vrtov	2	2	2
Wikipedija	/	2	1
Zgodbe Ljubljančanov in njihovega mesta	/	1	1
Zgodovina (slovenska, svetovna)	14	14	15
Zgodovina in kultura Indije	/	/	1
Število skupin skupaj	**293**	**284**	**284**
Število slušateljev	**3428**	**3366**	**3267**
Udeležba slušatelji skupaj	**4952**	**4743**	**4577**

8.2 PRILOGA 2: MENTORJI UTŽO LJUBLJANA V LETU 2013

V koledarskem letu 2013 je z Univerzo sodelovalo skupno 131 mentorjev (zajeti so mentorji v študijskem letu 2012/2013 in študijskem letu 2013/2014).

Ema Andoljšek	Nemški jezik
Todorče Atanasov	Slikarstvo
Magdalena Ažman Bizovičar	Angleški jezik
Milojka Dunja Babšek Valentinčič	Angleški jezik
Lidija Bavec Flotta	Španski jezik
Vida Danica Belšak	Nemški jezik
Mateja Bitenc	Pametno z denarjem
Matej Bizovičar	Slikarstvo
Rajka Bračun Sova	Umetnostna zgodovina
Suzana Brecelj	Italijanski jezik
Tamara Burmicki	Španski jezik
Tjaša Celestina	Slikarstvo, Rad imam gledališče
Gašper Cerkovnik	Umetnostna zgodovina
Saša Chen	Kitajska kultura in vsakdan, Kitajski jezik in pisava, Angleški jezik
Marija Cizelj	Francoski jezik, Španski jezik
Nerea Cuesta Garcia	Španski jezik
Maja Čebašek	Umetnostna zgodovina
Breda Čebulj Sajko	Etnološka podoba Ljubljane

Irena Čičmir Vestić	Italijanski jezik
Helena Čretnik	Umetnostna zgodovina
Vesna Dakič	Angleški jezik
Viljemina Djukić	Nemški jezik
Urška Drobnič	Angleški jezik
Marinka Drobnič Košorok	Življenje je igra molekul
Miran Erič	Slikarstvo – Želve
Soča Fidler	Angleški jezik
Dušana Findeisen	Moji starši so stari, Angleški jezik
Maša Gedrih	Umetnost in filozofija himalajskih kultur
Tončka Godina	Utrdimo svoj položaj z besedo
Primož Gorkič	Pravo na vsakem koraku
Alla Gorše	Ruski jezik
Veronika Gračner	Angleški jezik
Tomaž Gubenšek	Umetnost pripovedovanja
Vida Hus Harb	Nemški jezik
Andrej Hren	Vrtna umetnost in oblikovanje vrtov
Klara Hrvatin	Japonska kultura in osnove japonščine
Darka Hvastija	Matematika in svet okoli nas
Adica Jamnišek	Geografija naših prostorov
Stanislava Jelenc	Angleški jezik

Janez Jeromen	Umetnostna zgodovina
Duša Jesih	Slikarstvo
Ana Jevševar	Slovenska in svetovna zgodovina
Damir Josipović	Ljubljana - moje mesto, moj življenjski prostor
Margareta Jurišić	Angleški jezik
Boštjan Kerbler	Geografija Slovenije in sveta
Ana Kocjančič	Umetnostna zgodovina
Sonja Kogej Rus	Etnologija
Alenka Kolman Kavčič	Francoski jezik, Angleški jezik
Majda Danica Kolšek	Angleški jezik
Mateja Korbar Šimić	Risanje in slikanje
Katarina Koren	Italijanski jezik
Vladimira Koren	Angleški jezik
Andreja Kotnik Trček	Babica in dedek za današnje čase
Adriana Kozamernik Jukić	Nemški jezik, Kitajski jezik
Ksenija Koželj	Računalništvo
Milena Majda Kožuh	Umetnostna zgodovina
Ana Krajnc	Medsebojni odnosi in sporazumevanje
Robert Kukovec	Angleški jezik
Dušana Andreja Kunaver	Po sledeh slovenskega ljudskega izročila

Jurij Kunaver	Geografija Slovenije
Meta Kutin	Trgi, ulice in stavbe okrog nas
Adrijan Lah	Književnost
Apolonija Lavrenčič Špegel	Angleški jezik
Zdravko Lavrič	Družine in kako v njih živimo
Gloria Victoria Luna Saavedra	Španski jezik
Biserka Luznar Dobernik	Angleški jezik
Mateja Mahnič	Ustvarjalno pisanje
Miloš Klemen Mahorčič	Svetovna zgodovina
Štefan Markovič	Čudoviti svet ugank
Vesna Merc	Arheologija
Valerija Mikota	Italijanski jezik
Nina Miri	Italijanski jezik
Robert Mlakar	Računalništvo
Dimitrij Mlekuž	Arheologija
Marija Močnik	Človek in njegove pisave
Katarina Mohar	Umetnostna zgodovina
Lea Nemec	Geografija Slovenije
Vedrana Nemeš Grisogono	Angleški jezik
Olga Paulič	Spoznajmo svojo domovino
Valentina Pavlič	Umetnostna zgodovina

Donovan Pavlinec	Umetnostna zgodovina
Tjaša Pavšič Klasinc	Etnologija, Ruski jezik
Zdenka Peloz	Medsebojni odnosi in sporazumevanje
Ivo Petrić	Spoznavanje glasbe
Stanislava Petrišič	Nemški jezik
Boštjan Plesničar	Slikarstvo
Boštjan Plut	Svetovna zgodovina, Slovenski prostor skozi zgodovino
Barbara Podlogar	Naravno vrtnarjenje
Tadej Praprotnik	Komuniciranje in medsebojni odnosi
Mojca Puncer	Filozofija, estetika in umetnost
Majda Rakočević	Angleški jezik, Nemški jezik
Lea Rigler	Umetnostna zgodovina
Lidija Sarič	Nemški jezik
Barbara Savenc	Umetnostna zgodovina
Marjeta Bibijana Savnik Tuma	Nemški jezik, Angleški jezik
Nevenka Seliškar	Angleški jezik
Mateja Seliškar Kenda	Od branja do pisanja
Jasna Senčar Baldeck	Francoski jezik
Miljanka Simšič	Program za varovanje zdravja
Marija Skarza Žerovnik	Psihologija osebnosti

Neva Sosič	Angleški jezik, Kultura obnašanja
Janja Šega	Angleški jezik
Marinka Šegula	Angleški jezik
Lučka Šićarov	Keramika
Mojca Škof	Hortikultura
Peter Škrjanec	Spoznavanje glasbene umetnosti
Henrika Škrlj	Angleški jezik
Irena Šterman	Umetnostna zgodovina
Tanja Šulak	Medsebojni odnosi in sporazumevanje
Marjeta Tadel Sušnik	Angleški jezik
Jasna Tepina	Mediacija – ustvarjalna pot reševanja problemov
Nataša Helena Tomac	Italijanski jezik, Francoski jezik
Nataša Tomaževič	Angleški jezik
Staša Tome	Narava – znana neznanka
Kristina Ugrinović	Hortikultura
Jahnavi Vaishnav	Zgodovina in kultura Indije
Nikolaja Valjavec	Nemški jezik
Kristina Velkaverh	Nemški jezik
Vera Vetrih	Italijanski jezik
Zorko Vičar	Astronomija

Maja Zakotnik	Hortikultura
Janez Zalaznik	Slikarstvo
Ljubomir Zidar	Restavratorstvo predmetov
Erika Zorko Müller	Španski jezik
Mateja Zupančič	Italijanski jezik
Janja Žagar	Etnologija slovenskih pokrajin
Barbara Železnik Bizjak	Dom, kultura bivanja, oprema in prenova
Nevenka Železnik	Novinarstvo
Janja Žmavc	Utrdimo svoj položaj z besedo
Katarina Župevc	Po sledeh slovenskega ljudskega izročila
Irena Žužek	Svetovne religije in verstva

8.3 PRILOGA 3: MREŽA SLOVENSKA UNIVERZA ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE

Zap. št.	Kraj	Ime in naslov UTŽO
1	**AJDOVŠČINA**	**Društvo Most** Univerza za tretje življenjsko obdobje Prešernova ulica 26, 5270 Ajdovščina
2	**CELJE**	**Osrednja knjižnica Celje** Univerza za tretje življenjsko obdobje Muzejski trg 1a, 3000 Celje
3	**CERKNICA**	**Notranjski ekološki center** Univerza za tretje življenjsko obdobje Popkova ulica 4, 1380 Cerknica
4	**ČRNOMELJ**	**Zavod za izobraževanje in kulturo Črnomelj** Univerza za tretje življenjsko obdobje Ul. Otona Župančiča 1, 8340 Črnomelj
5	**DOMŽALE**	**Društvo Lipa** Univerza za tretje življenjsko obdobje Ljubljanska cesta 58, 1230 Domžale
6	**GROSUPLJE**	**Društvo za izobraževanje za tretje življenjsko obdobje Grosuplje** Univerza za tretje življenjsko obdobje Adamičeva 16, 1290 Grosuplje
7	**IDRIJA**	**Društvo upokojencev Idrija** Univerza za tretje življenjsko obdobje Rožna ulica 2, 5280 Idrija

8	**ILIRSKA BISTRICA**	**Društvo Univerza za tretje življenjsko obdobje,** Kidričeva 15, 6250 Ilirska Bistrica
9	**IVANČNA GORICA**	**Zveza kulturnih društev občine Ivančna Gorica** Univerza za tretje življenjsko obdobje Cesta II. grupe odredov 17, 1295 Ivančna Gorica
10	**IZOLA**	**Andragoško društvo Morje** Univerza za tretje življenjsko obdobje Verdijeva ulica 1, P.p. 192, 6310 Izola
11	**JESENICE**	**Ljudska univerza Jesenice** Univerza za tretje življenjsko obdobje Delavska ulica 1, 4270 Jesenice
12	**KOČEVJE**	**Ljudska univerza Kočevje** Univerza za tretje življenjsko obdobje Trg Zbora odposlancev 30, 1330 Kočevje
13	**KOPER**	**Društvo Pristan** Univerza za tretje življenjsko obdobje Pri vodnjaku 2, 6000 Koper
14	**KOZJE**	**Knjižnica Šmarje pri Jelšah – enota Kozje** Univerza za tretje življenjsko obdobje Kozje 150, 3260 Kozje
15	**KRANJ**	**Ljudska univerza Kranj** Univerza za tretje življenjsko obdobje Cesta Staneta Žagarja 1, 4000 Kranj
16	**KRANJ**	**Društvo upokojencev Kranj** Univerza za tretje življenjsko obdobje

		Tomšičeva 4, 4000 Kranj
17	**KRAS**	**Univerza za tretje življenjsko obdobje Kras** Gorjansko 84, 6223 Komen
18	**KRŠKO**	**Ljudska univerza Krško** Univerza za tretje življenjsko obdobje Dalmatinova 8, 8270 Krško
19	**LENART V SLOVENSKIH GORICAH**	**RASG d.o.o., Izobraževalni center Slovenske Gorice** Univerza za tretje življenjsko obdobje Nikova 9, 2230 Lenart v Slovenskih goricah
20	**LITIJA – ŠMARTNO**	**Društvo univerza za tretje življenjsko obdobje Litija in Šmartno** Univerza za tretje življenjsko obdobje Parmova ulica 9, 1270 Litija
21	**LJUBLJANA**	**Društvo za izobraževanje za tretje življenjsko obdobje** Univerza za tretje življenjsko obdobje Poljanska cesta 6, 1000 Ljubljana
22	**LOGATEC**	**Društvo Univerza za tretje življenjsko obdobje Logatec** Hotedršica 34 a, 1372 Hotedršica
23	**MARIBOR**	**Andragoški zavod Maribor – Ljudska univerza** Maistrova ulica 5, 2000 Maribor
24	**MARIBOR**	**Mariborska knjižnica** Rotovški trg 2, 2000 Maribor

25	**MURSKA SOBOTA**	**Društvo za izobraževanje za tretje življenjsko obdobje pri Ljudski univerzi Murska Sobota** Slomškova ulica 33, 9000 Murska Sobota
26	**NOVA GORICA**	**Društvo Univerza za tretje življenjsko obdobje** Erjavčeva ulica 4, 5000 Nova Gorica
27	**NOVO MESTO**	**Razvojno izobraževalni center Novo mesto** Topliška cesta 2, 8000 Novo mesto
28	**NOVO MESTO**	**Društvo upokojencev Novo mesto** Univerza za tretje življenjsko obdobje Čitalniška ulica 1, 8000 Novo mesto
29	**ORMOŽ**	**Ljudska univerza Ormož** Univerza za tretje življenjsko obdobje Vrazova ulica 12, 2270 Ormož
30	**PIRAN**	**Društvo Faros** Univerza za tretje življenjsko obdobje Piran Fazanska 1, 6320 Portorož
31	**POSTOJNA**	**Zavod Znanje Postojna** **Ljudska univerza Postojna** Univerza za tretje življenjsko obdobje Ljubljanska cesta 2, 6230 Postojna
32	**PTUJ**	**Društvo za tretje življenjsko obdobje pri Ljudski univerzi Ptuj** Mestni trg 2, 2250 Ptuj
33	**RADOVLJICA**	**Ljudska univerza Radovljica** Univerza za tretje življenjsko obdobje

		Kranjska cesta 4, 4240 Radovljica
34	**RAVNE NA KOROŠKEM**	**Andragoško društvo Koroške** Univerza za tretje življenjsko obdobje Ravne na Koroškem (Smeri d.o.o.) Koroška cesta 14, 2390 Ravne na Koroškem
35	**ROGAŠKA SLATINA**	**Ljudska univerza Rogaška Slatina** Univerza za tretje življenjsko obdobje Celjska cesta 3 a, 3250 Rogaška Slatina
36	**SEVNICA**	**Društvo Univerza za tretje življenjsko obdobje (U3 Sevnica)** Univerza za tretje življenjsko obdobje Savska cesta 2, 8290 Sevnica
37	**SLOVENJ GRADEC**	**U3ŽO MOCIS Slovenj Gradec** Partizanska pot 16, 2380 Slovenj Gradec
38	**SLOVENSKA BISTRICA**	**Ljudska univerza Slovenska Bistrica** Univerza za tretje življenjsko obdobje Partizanska ulica 22, 2310 Slovenska Bistrica
39	**ŠENTJUR**	**Ljudska univerza Šentjur** Univerza za tretje življenjsko obdobje Mestni trg 5, 3230 Šentjur
40	**ŠKOFJA LOKA**	**Društvo upokojencev Škofja Loka** Univerza za tretje življenjsko obdobje Partizanska ulica 1, 4220 Škofja Loka
41	**ŠMARJE PRI JELŠAH**	**Knjižnica Šmarje pri Jelšah** Univerza za tretje življenjsko obdobje Aškerčev trg 20, 3240 Šmarje pri Jelšah

42	**TRBOVLJE**	**Društvo U3** Univerza za tretje življenjsko obdobje Zasavska regija Ulica 1. junija 4, 1420 Trbovlje
43	**TREBNJE**	**Center za izobraževanje in kulturo Trebnje** Univerza za tretje življenjsko obdobje Kidričeva 2, 8210 Trebnje
44	**TRŽIČ**	**Ljudska univerza Tržič** Univerza za tretje življenjsko obdobje Šolska 2, 4290 Tržič
45	**VELENJE**	**Andragoško društvo Univerza za III. življenjsko obdobje Velenje** Efenkova cesta 61, 3320 Velenje
46	**VRANSKO**	**Društvo univerza za tretje življenjsko obdobje Vransko** Vransko 143 a, 3305 Vransko
47	**ŽALEC**	**Univerza za tretje življenjsko obdobje Žalec** Ulica Savinjske čete 4, 3310 Žalec

8.4 PRILOGA 4: ORGANI DRUŠTVA

Organi Društva so:

* Zbor članov društva
* Upravni odbor
* Predsednik/ca
* Nadzorni odbor

Zbor članov je najvišji organ, ki ga sestavljajo vsi redni člani Društva.

Upravni odbor je izvršilni in najvišji strokovni organ Društva. Vodi ga **predsednica** prof. dr. Ana Krajnc, ki je hkrati tudi predsednica Društva.

Upravni odbor ima sedem članov:

Prof. dr. Ana Krajnc, predsednica

Doc. dr. Dušana Findeisen, članica

Tanja Šulak, članica

Alijana Šantej, članica

Maša Bizovičar, članica

Nevenka Železnik, članica

Boža Bolčina, članica.

Nadzorni odbor izvaja nadzor nad razpolaganjem s premoženjem Društva ter nad finančnim in materialnim poslovanjem Društva.

Nadzorni odbor ima tri člane:

Marko Živec, predsednik

Majda Ažman, članica

Marija Močnik, članica.

8.5 PRILOGA 5: ZAPOSLENI IN ZUNANJI SODELAVCI V LETU 2013

Zaposleni

Doc. dr. Dušana Findeisen
Predstojnica Inštituta za razvoj in raziskovanje izobraževanja

Alijana Šantej, prof. ped.
Vodja Univerze za tretje življenjsko obdobje v Ljubljani

Maša Bizovičar, univ. dipl. etn. in kult. antr., prof. um. zgod.
Vodja projektov in izobraževalnih programov

Meta Žgur, absolventka ped. in andragogike (od 4.2.2013 dalje)
Koordinacija izobraževalnih programov in evropskih projektov

Maja Vodopivec, univ. dipl. soc. pedagoginja
Koordinacija izobraževalnih programov (od 1.10.2013 dalje)

Aleksandra Radojc, univ. dipl. sociologinja (do 30.9.2013)
Strokovna sodelavka v projektih

Nina Savarin, absolventka ped. in andragogike (od 1.10.2013 dalje)
Strokovna sodelavka v projektih

Senka Hočevar Ciuha, univ. dipl. ped. in soc. kulture (do 3.2.2013)
Vodja projektov

Pogodbeni strokovni in drugi zunanji sodelavci

Prof. dr. Ana Krajnc
Predsednica Društva za izobraževanje za tretje življenjsko obdobje, predsednica Sveta slovenskih univerz za tretje življenjsko obdobje

Tamara Jare
Strokovna sodelavka v projektih

Robert Mlakar, univ. dipl. med. komunikolog
Vodja programov za računalniško izobraževanje in nove tehnologije

Alenka Gabriela Čeh, absolventka ped. in andragogike
Obračuni in evidence, koordinacija izobraževalnih programov

Meta Žgur, absolventka ped. in andragogike (do 4.2.2013)
Organizacijska podpora pri koordinaciji izobraževalnih programov